

Helsinki info

• Numero 6 – 2010 • Viikko 50 •

Julkisen tiedote •

Aikuisia apuna nuorisotaloilla

Helsinki suunnittelee lisää raiteita ja pyöräteitä

Bokprat, böcker och berättelser på biblioteket

English Supplement on the Web

Palveluja kaikille

Kaupungit vetävät puoleensa liikkuvaa väestöä eri puolilta maailmaa. Suomen maahanmuuttajataustaisesta väestöstä puolet asuu Helsingin seudulla. Helsingin asukkaista ulkomaalaistaustaisia on 10 prosenttia ja osuuden arvioidaan kasvavan yli 20 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä.

Muunmaalaisten muuttoliikkeen suuntautuminen nimenomaan kaupunkiin on yleismaailmallinen ilmiö, sanoo Helsingin maahanmuutto-osaston johtaja **Annika Forsander**. Myös hyödyt koituvat kaupungeille, jos asiat osataan hoitaa oikein. Kielitaito on tulijoiden kotiutumisessa keskeistä.

Miksei Helsingissä verovarailamme opiskeleville lukuisille ulkomaalaisille opiskelijoille opeteta edes alkeita suomen kielensä? Forsander kysyy haastattelussaan, jonka voi lukea kokonaisuudessaan Helsinki-infon englanninkielisessä nettiliitteessä (ks. alla osio English Supplement on the Web). Työvoimaa tarvitaan, mutta käytännössä työllistyminen suomalaisilla työmarkkinoilla on lähes mahdollista ilman kielen hallintaa.

Suunnistaminen suomalaisen sosiaaliturvajärjestelmän sokkeleissa, verotuksen yksityiskohtien selvittäminen tai erilasten lupa-asoiden penkominen on usein kafkamainen kokemus kantaväestöllekin. Hallinnon ja byrokratian erikoisslangia osaamattomalle ulkomaalaiselle se on helposti ylivoimaista. Tarvitaan räätälöityjä neuvontapalveluja.

Näitä on tarjonnut Itä-Helsingissä pitkään toiminnut sosiaaliviraston maahanmuuttajien neuvontapiste. Vuoden vaihteen jälkeen neuvontapiste siirtyi kaupungintalolle, jossa se yhdistyy nykyiseen yleisneuvontaan Virka Infoon.

Muutto Itäkeskuksesta kaupungintalolle on jakanut mielipiteitä.

Pitäisikö nimenomaan maahanmuuttajien palvelemiseen erikoistuneen neuvonnan sijaita idässä, lähellä maahanmuuttajavaltaisia lähiöitä? Entä mikä on optimaalinen sijainti, kun pyritään palvelemaan kaikkia asukkaita, taustasta riippumatta ja ihmisiä erottelematta? Ja onko ylipäättään suotavaa, että muualta tulevat keskittyvät tiettyihin osiin kaupunkia?

Uutta kaikkien asukkaiden yhteistä neuvontapistettä Virka Infoa ryhtyy johtamaan **Christina Huotari**, nykyinen maahanmuuttajien neuvontapisteen vetäjä, joka näkee muutossa keskustaan paljon hyviä puolia.

”Yhdenvertaisuus on tärkeää. Kaupungintalo halutaan oikeasti avata kaikille kaupunkilaisille. Tässä kaupunki antaa selvän viestin, ettei maahanmuuttajia Helsingissä haluta eristää lähiöön”, sanoo Huotari, jonka haastattelu löytyy tästä lehdestä sivulta 11.

Entä mitä Helsingistä kotikaupunkina ajattelee iranilaissyntyinen lääkäri, kirjailija ja toimittaja **Alexis Kouros**? Lue haastattelu takakannesta ja englanniksi nettiliitteestä.

Rita Ekelund

Palautetta

tästä kaupungin asukaslehdessä ja ideoita toimitukselle voi antaa lukijakyselyssä Helsinki-infon verkkosivulla, www.hel.fi/helsinki-info.

🔔 *Ensi vuonna Helsinki-info muuttaa kokoaan ja näköään. Ensimmäinen uuden näköinen lehti ilmestyy helmikuussa.*

Annika Forsander, photo by Rhinoceros Ltd.

English Supplement on the Web

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. Helsinki Info's English Supplement is published only on the City Website, also six times a year.

Now on the Web: Immigration at an Important Juncture

The foreign-born population of Helsinki is growing rapidly, inevitably and essentially for the city's future. How are immigrants integrating? The picture is emerging.

Movement of culture, money and people is part of the world we live in today,” says **Annika Forsander**, Helsinki's Director of Immigration Affairs.

“What is the alternative?” she asks. “Take health care: 15 percent of the doctors at the Helsinki health centres are foreign born. So are nearly half of the metropolitan area bus drivers.”

Ten percent of Helsinki residents are foreign born, and the frequency is higher among young age groups. The percentage is expected to rise

to 20–25 by 2025 – close to the level in Stockholm today.

The main challenge to immigrants is jobs. “I have never seen an immigrant who wouldn't want to work,” Dr Forsander emphasizes. She has worked in the immigration field for over 20 years including immigrant adult education.

The job market also reveals the success of immigration policies through mobility – how long it takes for immigrants to find employment and secure jobs at their level of education.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info > In English

News and Cultural Topics in English

Alexis Kouros missed English-language media in Finland. To have some, he founded his own: *SixDegrees* and *Helsinki Times*. Both publications have also been embraced by many Finnish speakers.

Iranian-born **Alexis Kouros**, a doctor, moved from Hungary to Finland in 1990 to conduct advanced studies in medicine.

“I took up Finnish studies immediately on my arrival in Finland, and after two months I was already working as a doctor in the Pori city hospital,” Kouros says.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info > In English

Sisälllys

Toimitukselta	2
English Supplement on the Web	2
Lainattua	3
Hyvän asumisen asialla	4
Valoisampaa kaupunkia	5
Suojateillä kokeillaan huomiovaloja	6
Hyppää Tiederatikan kyytiin	7
Kaupunkisuunnittelun kartoilla ratoja ja pyöräteitä	8–9
Mikä ihmeen ruttopuisto?	10
Neuvontaa kaikille	11
Ristat ikuistivat arjen kauneuden ja säröt	12–13
Apukäsinä ja olkapäänä	14–15
Nyt menoksi	16–18
Kanel, kardemumma och kakao	19
Nu är det jul igen	20
Barnböcker som yrke och arbete	21
Valon vuodenaika kasvaa ja kansainvälistyy	22
Lukijakilpailu	23
Aleksis Kouros kaipaa aitoa kansainvälisyyttä	24

Helsinki info

Numero 6 – 2010 • jakelu 13.–17.12. • 34. vuosikerta

Julkaisija	Helsingin kaupunki PL 1, 00099 Helsingin kaupunki puhelin 310 1641 (vaihte)
Vastaava toimittaja	Rita Ekelund
Toimitussihteeri	Leena Seitola
Toimittaja	Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut	Nina Weckström
Ulkoasu	Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva	Kimmo Brandt
Kirjapaino	Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä	336 678 kpl ISSN 0782-0453
Jakeluasiat	Itella puhelin 0200 71000, asiakaspalvelu@posti.fi

Lehden internetversio on osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info. Sivuilla voi antaa palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info jaetaan 14.–18.2.2011

Helsingin kaupungin palveluja ja organisaatiota koskeviin tiedusteluihin vastataan Virka Infon puhelinnumerossa 310 11111 (ma–pe klo 9–15), Virka Gallerian palvelutiskillä (ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17 Kaupungintalon ala-aula, Pohjoisesplanadi 11–13 ja Sofiankatu 1) sekä sähköpostiosoitteessa virkainfo@hel.fi.

Kannen kuva: Vapaaehtoistyöntekijä Sander Vasselille (vas.) Kannelmäen nuorisotalo on tuttu jo omasta lapsuudesta. Nuoriso-ohjaaja Sabasy Ndiaye kiittelee nuorta vapaaehtoistaan: ”yhdessä saamme aikaan enemmän”.

Tässä lehdessä

Raiteilla perille

8–9 ”Raitiotie jatkuu seuraavaksi Jätkäsaareen”, kertoo liikennesuunnittelupäällikkö **Olli-Pekka Poutanen**. Kruunuvuorenrannastakin kuljetaan tulevaisuudessa keskustaan raiteilla. Lähivuosien bussilinjasuunnitelmat tähtäävät etenkin poikittaisten yhteyksien parantamiseen. Suunnittelijoiden mielessä on myös uusia ideoita hyvästä pyörävyylästä.

Apuna nuorisotalolla

14–15 Helsingin nuorisotaloilla tekee vuosittain vapaaehtoistyötä satakunta aikuista. He ovat ottaneet hoitaakseen niin harrastusryhmien vetämistä kuin kahvinkeittoa ja ovimiehen töitä. Uusia vapaaehtoisia tarvitaan koko ajan. **Uula Koukku** (kuvassa) on autellut jo vuosikymmenen ajan Kannelmäen nuorisotalolla pidettävissä yökahviloissa.

Muistoja kulkutaudista

10–11 Tasan 300 vuotta sitten rutto riehui Helsingissä tappaen lähes puolet kaupungin vakituisista asukkaista. Vanha kirkkopuisto, jonne haudattiin suurin osa tautiin menehtyneistä, tunnetaan yhä Ruttopuiston nimellä.

Kuva Kimmo Brandt

Lainattua

”Tämä on karu paikka elää, hyisen Suomenlahden liukkaila rantakallioilla. Tuuli puhaltaa pitkin katuja ja pyyhkii kaiken turhan pois. Bussit möyryävät ja ratikat kolisevat, ja sinun on parasta itse tietää, mitä elämältäsi tahdot. Millainen oli vuoden 1970 Suomi? Miksi mieleeni nousee Balkanin juhla? Se oli leikkelemakkara, jota siivutettiin lihatiskillä pitkästä tangosta. Sata tai kaksi sataa grammaa. Eikä kukaan puhunut rasvaprosenteista.”

Lainaus on **Ilkka Malmbergin** esipuheesta kirjaan *Asfalttia ja auringonkukkia*, joka esittelee **Eeva** ja **Simo Ristan** Helsinki-valokuvia vuosilta 1969–1979, kuten parhaillaan Hakasalmen huvilassa oleva samanniminen näyttelykin. Ristat kertovat kuvistaan ja kuvaamastaan aikakaudesta tämän lehden sivuilla 12–13. Oheisen bussiruhkan on Eeva Rista ikuistanut Rautatien torilla vuonna 1971. Tuolloin tori täyttyi erityisesti itään päin suuntaavista busseista, sillä mettoa ei vielä ollut vähentämässä liikennesumaa.

Hyvän asumisen asialla

Työssäni kaivataan samantilaista luovuutta kuin maalataessa. Se on kuin maalaisi laivealla pensselillä ilmaan ja lopputulos olisi aina jotain muuta, kuin mitä aluksi kuvitteli”, luonnehtii arkkitehti **Ifa Kytösaho** työtään asuntorakentamisen kehittäjänä Helsingin kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksessa.

Kytösaho haluaa kiinnittää huomiota asumisen monimuotoisuuteen, tilankäyttöön ja asumisväljyyteen.

”Esimerkiksi kerrostaloissa haluaisin rakennuksen ylimpiin kerroksiin toteutettavan aina jotain yhteistä. Silloin maisemat olisivat kaikkien saavutettavissa. Parhaiten yhteistiloista sinne soveltuvat talosaunat, jolloin vilvoittelun edellyttämä yksityisyys on helposti ja nautittavasti toteutettavissa.”

Uusille asuinalueille on suunnitteilla Helsingistä vielä puuttuvia ratkaisuja, kuten kaupunkipientaloja ja autottomia kortteleita. Alppikylään rakennetaan värikkäitä englantilaistyy-

lisiä kaupunkipientaloja. Myös Ormuspeltoon saadaan pientaloja, ja samantyylistä asumista voidaan odottaa aikanaan Östersundomiinkin. Tulevaisuuden autottomiin kortteleihin, joita on suunnitteilla Jätkäsaareen ja Kalasatamaan, kaavaillaan esimerkiksi parempia tiloja polkupyörien säilytykseen.

”Jätkäsaareen on luvassa myös sukupolvitalo. Se tarjoaa isohkoja perheasuntoja niihin yhdistettävine pienempine sivuasuntoineen, jotka palvelisivat joko aikuistuvaa nuorisoa tai ikääntyviä vanhempia”, kertoo Kytösaho.

Hän puhuu myös kokonaisvaltaisesta rakentamisesta, jossa maisemasuunnittelulla on tärkeä rooli viihtyisien asumisympäristöjen luomisessa. Maisemallisesti erittäin onnistunut ratkaisu on hänen mielestään Latokartanonkaarella, jossa rakennusten sijoittelu maastoon on toteutettu taitavasti.

Kaupungin palveluksessa Ifa Kytösaho aloitti vuonna 2000

asuntotuotantotoimistossa rakennuttaja-arkkitehtinä. Nykyisessä työssään kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosastolla hän osallistuu tutkimus- ja kehittäishankkeisiin ja välittää niiden tarjoamaa tietoa aluerakentamiseen. Hän on mukana esimerkiksi Kehittyvä kerrostalo -ohjelmassa, joka parantaa kerrostalorakentamisen imago-ongelmia suunnittelemalla muun muassa yksilöllisiä asumisratkaisuja.

Energiaa työlleen Kytösaho ammentaa liikunnasta, jolla on ollut aina tärkeä osa hänen elämässään. Liikunnan riemua ovat tarjonneet esimerkiksi yleisurheilu, maastojuoksu, judo ja uimahyppy, kunnes omin laji löytyi useaksi vuodeksi koripallosta. Nykyisin Kytösaho pelaa sulkapalloa, mutta on harrastanut vatsatanssiakin. Kunnosta huolehtimisen ohella liikuminen on samalla keino tavata ystäviä. Nimestään hän saa kiittää kouluaikaisia koripallokavereitaan, jotka antoi-

Kuva Kimmo Brandt

Arkkitehti Ifa Kytösaho arvostaa kokonaisvaltaista asuntorakentamista. Onnistunut kokonaisuus löytyy hänen mielestään Latokartanonkaareltä, jossa rakennukset on sijoitettu taitavasti maisema huomioiden.

vat Kytösaholle lempinimen Ifa. Nimi viittaa vanhaan automerkkiin ja sai alkunsa isän autoharrastuksesta.

”Olin varmaan sen verran poikatyttö, että nimi viehätti. Myöhemmin virallistin sen muiden etunimien lisäksi.”

Liikunnan ohella Ifa Kytösahoa innostavat lauta- ja fantasiapelit. Sen harrastuksen jakavat myös hänen miehensä ja kaksi teini-ikäistä lastaan.

”Nykyään on tarjolla paljon hyviä lautapelejä. Pari kertaa vuodessa kokoonnumme isolla joukolla pitkän kaavan mukaan.

Aloitamme iltapäivällä, laitamme ruokaa ja sitten otamme esiin pelipöydät. Lapsetkin kutsuvat omia kavereitaan mukaan ja odottavat innolla peli-iltoja”, kertoo Kytösaho.

Musiikin harrastajana hän sanoo olevansa passiivinen.

”Kuuntelen sitä mitä mieheni pistää soimaan. Esimerkiksi **Duke Ellingtonin** orkesterimusiikkihan on kuin maalattuja ääniä. Samanlaista mielihyvää tuovaa ja toisiinsa verkottuvaa palettia koen pitäväni käsissäni työssäni.”

Leena Seitola

Totta ja tarua Helsingistä

Naurattaa ja mielen täyttävät valoisat muistot lapsuudesta. Kirjailija **Markus Nummi**, 51, vie keskustelua vaivatta tästä todellisuudesta siihen toiseen, mielikuvitusmaailmaan. Hänellä on sana hallussaan, hän on runoilija **Lassi Nummen** poika ja elokuvaohjaaja **Ilari Nummen** veli. Puolisokin työskentelee kielen parissa kääntäjänä.

Myös elokuvakäsikirjoittajana ja -ohjaajana tunnetun Markus Nummen kanssa nautimme viihtyisän kahvilan tunnelmasta Kluuvikadulla. Leikisti olemme joutuneet jonnekin salaiseen piilopaikkaan, jossa vuorotellen kerrotaan lyhyitä juttuja, joiden ei tarvitse olla ihan tosia.

Kuva Kimmo Brandt

Kirjailija Nummen mukaan koskettavan kirjan herättämät tunteet voivat haastaa älyn pakottaen pohtimaan syvempiä merkityksiä.

Kuulen muun muassa tarinan siitä, miten historioitsijasta tuli kirjailija. Ja kerran kaupan kassalla pikku lapsen rahat eivät riittäneetkään ostoksiin. Jälkimmäisestä tositapauksesta lähtien Nummi alkoi selvittää, miten voisi auttaa pulassa olevaa tuntematonta lasta. Kenelle viranomaiselle voisi soittaa?

Nummen ajatukset alkoivat kiertyä kirjaksi, johon solahdi mukaan vielä tosielämän aineksia lastensuojelutapauksista tämän päivän Helsingissä. Kolmen vuoden kirjoitustyön jälkeen syntyi

romaani *Karkkipäivä*. Tyyliltään psykologiseksi trilleriksikin määritelty teos kertoo tarinan pojan ja miehen ystävyystestistä, joka muuttaa molempia. Nummea kiinnostavat myös tässä teoksessa vanhemmuuden roolit.

Aikuisten vallankäyttö ja kaksa-naismoraali kiteytyvät oivallisesti jo kirjan nimessä *Karkkipäivä*. Kuvaus tämän päivän vanhempien ja lasten kauas eriytyneistä maailmoista on karmaisevaa. Vanhemmuus on kaiteissa, ollaan välinpitämättömiä lasten asioista ja lapset putoavat kahden kodin väliin. Yksinäisen lapsen selviytymiskeinoksi voi tulla näkymättömyys.

”Karkkipäivän päähenkilön kirjailija Arin kirjoitin tavalliseksi ihmiseksi läheltä omaa maailmaani, tosin koomisia puolia painottaen. Pieni turvaton Tomipoika änkeää sitten hetkeksi hänen elämäänsä”, Nummi kertoo.

Karkkipäivän julkaisemisen jälkeen miestä on viety haastattelusta toiseen. Kirja on poikinnut myös Finlandia-ehdokkuuden. Nummi on tyytyväinen, sillä tätä kautta hän saa tuotua päivän keskusteluihin hankalan aiheen. Kahden lapsen isä ei voi ymmärtää yhä kasvavien lasten huostaanottojen määrää hyvinvointiyhteiskunnassa. Vuoden 2008 Suomessa kodin ulkopuolelle sijoitettiin 0–17-vuotiaista lapsista 16 608, ja Helsingissä vastaava luku oli 2 474.

Nummella ei ole esittää valmiita ratkaisuja tähän kenttään, mutta hän osaa valottaa sitä. Fiktion kirjoittajaa, kun eivät sido vaihteluvälisyydet. Kirjansa taustaksi hän on haastatellut sosiaalipäivystyksessä työtehtäviä. Tärkeänä johdantona aihepiiriin on ollut myös **Aino Kääriäisen** väitöskir-

ja *Lastensuojelun sosiaalityö asiakirjoina vuodelta 2003*.

Koko ikänsä Helsingissä asunut Nummi harrastaa arkipyöräilyä, perhe-elämää ja tietenkin kirjoittamista. Oma tuotanto kattaa romaaneja, lastenkirjan, oopperalibreton, historiallisen runoelman, elokuvakäsikirjoituksia ja paljon muuta.

Nummi on Suomen PEN ry:n johtokunnan jäsen, joten kirjailijoiden kansainväliset sananvapauskysymykset ovat myös lähellä sydäntä. ”Toki Suomessakin on syntynyt viime aikoina jännitteitä – kun vastakkain ovat sananvapaus ja yksityisyyden suoja tai uskonrauhan määrittely. Silti meillä sananvapaudesta johtuvat erimielisyydet ovat mikroskooppisia verrattuna Kiinan, Iranin tai Meksikon kysymyksiin”, Nummi pohtii. Tarinoita pulppuavalla Nummella on jo valmiiksi mielessään monta kirjaa, jotka pitää vain ehtiä kirjoittaa. Ehkäpä seuraavaksi syntyy romaani Helsingistä? Kirjailija heilauttaa repun selkäänsä ja lähtee.

Nina Rintala

Kuva Kimmo Brandt

”Espan valaistus on yksi onnistuneimmista Helsingissä. Kauniin valkoinen valo toistaa ympäristön värit hyvin ja valaistuksella on saatu vieruskatujen autoilijat varomaan jalankulkijoita”, toteaa valaistuspäällikkö Juhani Sandström.

Valoisampaa kaupunkia

Helsingistä tulee valon kaupunki, jos valaistuspäällikkö **Juhani Sandströmin** visiot toteutuvat.

”Helsinki saisi olla enemmän joulukaupungin näköinen, varsinkin kun olemme joulupukin maassa. Voisimme tehdä siitä kilpailuvaltin, luoda Helsingistä valon kaupungin. Kuulumme jo kansainväliseen valokaupunkiverkosto LUCI:iin. Soisin kaupunkiin lisää arvorakennusten ja kauppojen julkisivuvalaistusta, samoin valotapahtumia”, toteaa valaistuspäällikkönä rakennusvirastossa toimiva Sandström.

Hän vastaa kaupungin melkein 20 miljoonan euron suuruisesta valaistusbudjetista. Silällä saadaan valaistus esimerkiksi tuhannelle katukilometrille ja puistohehtaarille. Valaistuksella halutaan lisätä turvallisuutta ja alueiden tarkoituksenmukaista käyttöä, samoin asukkaiden turvallisuuden tunnetta ja viihtyisyyttä.

”Joudumme puntaroimaan tarkkaan valaistusratkaisuja ja nykyisten sähköhintojen ja

energiatehokkuusvaatimusten aikana. Esimerkiksi Espaa valaistuu kauniin valkoisella valolla. Sitä käytettäessä lamppujen käyttöikä on puolet lyhyempi kuin kellertävällä ja halvemmalla natriumvalolla, joka taas toistaa värejä huonommin ja latistaa kaupunkiympäristöä. Valkoista valoa on päädytty käyttämään arvokohteissa ja edullisempaa vaihtoehtoa muualla.”

Kaupunki sallii Sandströmin mukaan hyvinkin kirjavaa valaistusta, kunhan se ei ole ympäristöä häiritsevää tai vaarantavaa. Puistoihin tai kaduille asennettaville valoille tarvitaan sijoituslupa rakennusvirastosta.

”Virastomme asiakaspalvelu neuvoa ja ottaa vastaan palautetta. Luomme parhaillaan palautteen perusteella ohjeita erityiskohteiden, kuten leikkipaikkojen ja koirapuistojen, valaistusta. Puistovalaistustakin kehitämme asukkaiden toiveiden pohjalta. Tiedustelimme erilaisin kyselyin heidän mielipiteitään valaistusratkaisuista ja to-

teutimme Alppi- ja Keskuspui-
toon kaksi pidetyintä vaihtoehtoa. Niiden avulla koehenkilöme analysoivat nyt esimerkiksi sitä, kuinka laajasti kulkuväylän ympäristöä tulisi valaista. Jos saatavat tulokset ovat yksiselitteiset, muutamme nykyistä ja tuotamme uutta valaistusta toiveiden mukaisesti.”

Kaikki valaistusratkaisut eivät kuitenkaan ole sen enempää asukkaiden kuin kaupungin

virkamiestenkään käsissä, vaikka moniin kaupunki- ja aluetasoisin ohjeisiin he voivatkin vaikuttaa. Kaupunki joutuu esimerkiksi vaihtamaan tiukentuneiden EU-määräyksien vuoksi lähes 50 000 ulkovalaisinta vuoteen 2015 mennessä.

”Meidän on pakko uusia aivan toimivat valaisimet, koska niihin ei ole vaihdettavissa pelkkiä energiatehokkaampia lamppuja. Kuitenkin led-tekniikka voi noin viiden vuoden kuluessa mullistaa alan ylivoimaisuudellaan emmekä pääse hyödyntämään sitä, koska hankittavien valaisinten tulee kestää vuosikymmeniä. Mielestäni nyt hätäillään.”

Sandström aloitti valaistuspäällikkönä vuonna 2004 ja alkoi heti tiivistää yhteistyötä valaistusasioita käsittelevien virastojen ja muiden toimijoiden kesken. Katu- ja tiepuolen diplomi-insinööreille kaupunkiorganisaatio oli tuttu jo ajalta, jona hän rakennutti katu- ja Helsinkiin niin kaupungin palveluksessa, tiehallinnossa kuin yritysmaailmassa. ”Minulla on ollut halu tehdä asioita kotikaupunkini eteen”, toteaa Sandström urastaan.

Juhani Sandström on neljännen polven helsinkiläinen ja on asunut koko ikänsä Laajasalossa sukunsa mailla. Hänellä ei ole saareltakaan kiire mihinkään, mitä nyt joskus viikonloppuisin Kauppatorille ja Kauppahalliin – ja välillä vähän muuallekin ostoksille.

”Olen huomannut alkanee ostaa puoliharkiten ja osin keräilymielessä kotiin 50-luvun funkistyyliä valaisimia. Eikö se kuitenkin sovi hyvin valaistuspäällikön harrastukseksi ja tulevan designpääkaupunkivuoden teemaan?”, kysyy Sandström hymyillen.

Tiina Kotka

Palautetta ja tietoa

Rakennusviraston asiakaspalvelu neuvoa ja ottaa vastaan palautetta valaistusasioista, kuten myös katu-, puisto- ja pysäköintiasioista. Asiakaspalveluun voi kertoa esimerkiksi ehdotuksia siitä, mille alueelle toivoisi uutta ulkovalaistusta tai jo olemassa olevan valaistuksen lisäämistä. Kuitenkin julkisten alueiden ulkovalaistuksen vioista, kuten rikkoutuneista katuvaloista, tulee ilmoittaa Helsingin Energialle.

• Rakennusviraston asiakaspalvelu, Pohjoinen Makasiinikatu 9, puhelin 09 310 39000, avoinna ma klo 8.15–17 (puhelinpalvelu klo 16 asti), ti–to klo 8.15–16 ja pe klo 9–15. Palautetta voi antaa myös nettiosoitteessa www.hkr.fi > Yhteystiedot ja palaute.

• Helsingin Energia, ilmoitukset ulkovalaistusvioista, p. 0800 173 173 ma–pe klo 8.30–16, muina aikoina p. 0800 180 808. Vikailmoituksen voi tehdä myös nettiosoitteessa www.helen.fi > Jakelukeskeytykset ja vikailmoitukset.

LyhytInfo

Nettikursseja Itäkeskuksessa

Itäkeskuksen kirjasto järjestää keskiviikkoisin maksutonta tiedonhaun opastusta. Neljä tuntia kestävätkä kurssit on tarkoitettu vasta-alkajille. Kurseille voi ilmoittautua 10.1. alkaen Itäkeskuksen kirjaston tietopalveluun (Stoa, Turunlinnantie 1).

• Aloittelijat verkkoon -kurssi 19.01.

klo 9.30–13.30 on tarkoitettu aivan vasta-alkajille.

• Internet-tiedonhaun perusteita opetellaan 26.1. sekä 2. ja 9.2. klo 9.30–13.30. Osallistujien tulee osata käyttää hiirtä.

• Kuinka hoidan asioita verkossa -opastukset 16.2. sekä 2.3. ja 9.3. klo 9.30–13.30 jonkin verran nettiä käyttäneille.

Kirjasto järjestää kurssit yhteistyössä työväenopiston kanssa.

Helpotusta rakentamisen lupiin

Aitoja ja jätekatoksia voi nyt rakentaa aiempaa vapaammin, sillä Helsingin kaupungin uudistettu rakennusjärjestys tuli voimaan viime kuun alussa. Uudistus lievensi osittain rakentamisen luvanvaraisuutta.

Luvanvaraisuutta on helpotettu yleisesti kaikilla tonteilla ja erityisesti pienitalotonteilla. Esimerkiksi aidan tai jätesuojan voi rakentaa ilman toimenpidelupaa nyt entistä useammin. Muutoksia on tullut myös muun muassa hulevesien käsittelyyn, osoitemerkintöihin ja tontin polkupyöräpaikkoihin.

Rakennusjärjestyksen ja sen muutoksiin voi tutustua Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston nettisivuilla. Tulossa on myös painettu julkaisu. Parhaillaan päivitetään myös rakennusvalvonnan ohjeita.

Rakennusjärjestys on säädös, jota rakennuttaja on velvollinen noudattamaan maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen sekä voimassa olevien kaavojen lisäksi.

• Lisätietoja löytyy nettiosoitteesta www.rakvv.hel.fi.

Malmin sairaalalla alkoivat purkutytöt

Malmin sairaalan peruskorjaus- ja laajennustyöt etenevät aikataulussa. Parhaillaan puretaan vanhoja sairaalarakennuksia 12, 14 ja 17. Purku- ja rakennustöiden aikana Malmin terveysasema, kotisairaala, rakennus 18 sekä rakennus 4:ään siirretty laboratorio toimivat normaalisti.

Purettavien rakennusten alue aidiataan. Osa pysäköintialueista jää työmaa-alueelle, joten tontille on järjestetty korvaavia parkkipaikkoja. Työmaaaidan vieritse kulkee tie rakennukselle 18 ja sieltä poistuvalla liikenteelle on avattu ulosmenoväylä Tyynelänkujalle. Sairaala-alueelle pääsee edelleen Joukolinjalla. Vanhojen rakennusten purkukurakka valmistuu huhtikuussa 2011.

Suojateillä kokeillaan huomiovaloja

Helsingin kaupunki kokeilee suojateiden huomiovaloja jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseksi Käpylässä. Huomiovalot on asennettu kuudelle Pohjolankadun, kolmelle Koskelantien ja yhdelle Intiankadun suojatielle.

Valot havaitsevat suojatien reunaan tulevan jalankulkijan ja alkavat vilkkua varoittaen autoilijoita kadun ylittäjästä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto kerää vuoden mittaisen koelun aikana kokemuksia kolmen valmistajan laitteista. Teknisen soveltuvuuden lisäksi selvitetään asukkaiden mielipiteitä ja tutkitaan huomiovalojen vaikutusta muun muassa suojatiekäyttäytymiseen ja ajonepeuksiin.

Mikäli huomiovalot osoittautuvat toimivaksi ratkaisuksi, on niitä tarkoitus ottaa käyttöön laajemmin. Alustavan kartoituk-

sen mukaan Helsingissä on kymmeniä suojateitä, joille huomiovalot soveltuisivat. Nämä suojatiet sijaitsevat usein esimerkiksi koulujen läheisyydessä.

Testattavasta huomiovalomallista kaksi kiinnitetään liikennemerkkitolppaan. Kolmannessa, Intiankadulla kehitävässä mallissa, vilkkuvalot ovat noin metrin korkui-

sessä pylväässä. Varoittamiseen käytetään joko sinivalkoisia, keltaisia tai oransseja led-
valoja.

Huomiovalot eivät muuta autoilijan tai jalankulkijan velvollisuuksia tai oikeuksia. Autoilijoiden on lähestyttävä suojatietä samalla varovaisuudella riippumatta siitä, onko suojatiellä huomiovaloja vai ei.

Kuva Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Andrei Popshew

Kuva Mikko Uro

Käpylässä kokeillaan huomiovaloja muutamilla suojateillä. Kuvissa yllä Koskelantien Väkky-havainnekapseli ja alla Intiankadun PoLED-järjestelmä.

Vesimittarit jäätyvät pakkasella

Omakotitaloasujien kannattaa suojata vesimittarit pakkaskeleillä. Kiinteistöt maksavat itse mittareiden ja tonttijohtojen jäätymisestä aiheutuvat kustannukset, joten varotoimilla välttää turhat kustannukset ja vedenjakelukatkokset.

Jäätyneen vesimittarin tai tonttijohtoon sulattaminen on jätettävä ammattilaisen tehtäväksi. Sulatustöitä voi tilata yksityisiltä yrityksiltä tai HSY Veden verkko-osastolta vikailmoitusnumerosta, p. **09 1561 3000**. Jäätyneen vesimittarin vaihto tulee aina tilata HSY Veltä. Lisätietoja osoitteesta www.hsy.fi.

Koulut energiadieetille

Helsingin koulujen energiankulutus pienenee reilusti tulevaisuudessa, jos kahdessa pilottikoulussa juuri testatut menetelmät yleistyvät. Testikouluissa päästiin huikkeisiin sähkönsäästölukemiin soveltamalla Suomessa vielä harvinaista älykästä energianhallintatekniikkaa.

Helsingin Tilakeskuksen järjestämässä pilottihankkeessa luokahuoneen sähkönkulutus laski kuukausitasolla jopa 43 prosenttia vaihtamalla valaistus ympäristön valomäärään reagoivaksi. Kun ulkona paistaa, valot säätyvät pienemmälle tai sammuvat. Kun hämärtää, keinovalon määrä sisällä kasvaa.

Uutta tekniikkaa hyödynnetään myös liikuntasaleissa säättämällä ilmanvaihtoa automaattisesti sen mukaan, onko salissa 300 vai 30 oppilasta. Automaattisoinnilla salin energiankulutus pienenee 85 prosenttia.

Pilottikohteissa Ala-Malmin peruskoulussa ja Pihkapiiston ala-asteella vaikutetaan energiankulutukseen myös käyttäjien tottumuksiin puuttamalla.

Tilakeskus vastaa kaupungin julkisten palvelurakennusten, kuten koulujen, päiväkotien, terveysasemien ja sairaaloiden energiankulutuksesta. Vuonna 2009 kaikkien kaupungin rakennusten energiankulutus oli 1 534,08 GWh. Se vastaa lähes 100 000 sähkölämmitteisen omakotitalon kokonaisenergiankulutusta vuodessa.

Helsingin kaupungin kulutamasta energiasta noin 80 prosenttia kuluu rakennuksissa.

• Lisätietoja saa www.tilakeskus.fi ja www.greenetfinland.fi/fi/index.php/SaveEnergy -nettisivuilta.

• Pilottikoulujen energiankulutusta voi seurata osoitteessa <http://saveenergy.metropolia.fi>.

Puutalokoteja Myllypuroon

Jos haluaa puutalokodin Myllypurosta, on joulukuun loppuun asti mahdollista hakea mukaan ryhmärakennusprojektiin, jolla valmistuu 13 asuntoa. Rakentaminen toteutetaan avaimet käteen -periaatteella kaupungin vuokratonteille, jotka sijaitsevat Myllypuron puisesa kaupunkikylässä osoitteissa Mamsellimyllynkatu 1, 2 ja 6. Rakentamisen on tarkoitus alkaa ensi keväänä, ja talojen valmistua puolestoista vuodessa.

Yhteen, kahteen ja kolmeen tasoon rakennettavien kotien asutokoot ovat 50–154 neliötä ja valittavana on 6 erilaista asuntopohjaa. Asuntojen kustannusarviot ovat 163 000–376 000 euroa.

Ryhmärakentamisella haetaan asukkaille kustannussäästöjä yhteishankintojen, kilpailutusten ja yhteisen työmaan avul-

la sekä toimimalla ilman pääurakoitsijaa ja isoa rakennuttajaorganisaatiota. Kukin asukas toimii kohteen rakennuttajana, tilaajana ja maksajana. Näin asukkaiden maksettavaksi tuleva loppuhinta vastaa asunnon tuotantokustannuksia eikä markkinahintaa.

Rakentamisessa noudetaan niin kutsuttua Helsingin ryhmärakentamisen mallia. Se on kehitetty kiinteistöviraston tonttiasastolla, jossa siitä on vastannut tonttiasiamies **Maria Mannisto**.

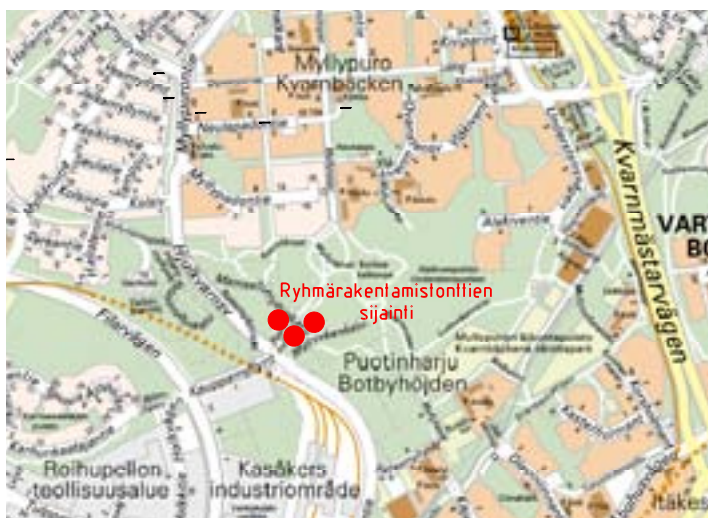
”Mallin avulla ihan tavalliset mattimeikäiset, joilla ei ole kokemusta rakentamisesta, saavat mahdollisuuden rakentuttaa asuntoja. Kaupunki vuokraa rakentamiseen tarvittavan maapohjan osallistujien lukuun perustettavalle asunto-osa-

keyhtiölle. Asukkaat ostavat rakennuttamistehtävät kiinteistöviraston tarkkaan valitsemalta Notocom Oy:ltä kiinteää palkkiota vastaan. Notocom vastaa esimerkiksi suunnittelun ja rakentamisen valmistelusta sekä toimeenpanosta ja työmaan valvonnasta. Kustannusrakenne säilyy kevyenä ja läpinäkyvänä. Ras-kasta rakennuttajaorganisaatiota ei ole, vaikka projekti toteutetaan moneen osaurakkaan jaetuna ja ilman pääurakoitsijaa”, toteaa Mannisto.

Ryhmärakentajat tekevät päätökset enemmistöpäätöksin. Tiedonkulun varmistamiseksi hankkeelle perustetaan nettiin projektipankki, jonne talletetaan kirjallinen materiaali suunnittelusta kokouspöytäkirjoihin.

Talojen runkotoimittajak-si on valittu Honkarakenne, koska Manniston mukaan sen matalaenergiaseinärakenteella on todettu saatavan lämmin, energiatehokas ja hengittävä talo. Asunnot eivät näytä sisältä perinteisiltä hirsitaloilta, vaan näkyviin tulee vain valikoidusti massiivipuuseinää. Kohteen arkkitehtisuunnittelusta vastaa **Hannu Lehto** Liark Oy:stä.

• Lisätietoa hankkeista saa osoitteesta www.honka.fi/myllypuro tai www.notocom.net. Myllypuron ryhmärakentamisprojektiin voi hakea sähköisellä lomakkeella osoitteesta www.notocom.net.

Kartta kaupunginmittausosasto, Helsinki, 08/2010

Hyppää Tiederatikan kyytiin

Tieteiden päivillä voi nyt hyppää ensimmäistä kertaa Tiederatikan kyytiin tapamaan sää- ja ilmastotieteilijöitä 13.–15.1. Tiederatikassa on kahtena päivänä haastateltavina Suomen parhaat tutkijat ja asiantuntijat. Sää- ja kasvitieteilijät sekä ilmastotohtorit kertovat muun muassa citykanien ja sään ääri-ilmiöiden lisääntymisestä ilmastomuutoksen edetessä.

Ratikassa voi osallistua Heureka-Ällistytävään ralliin ja katsella videonäytöiltä kaupunginmuseon kuvia raitioliikenteen vaiheista Helsingissä. Ratikassa kuulee myös musiikkia ja näkee tiedetemppeja. Kotiin viemisiksi voi ottaa vinkkejä oman ilmastojalanjäljen pienentämisestä.

Tiederatikan lähtöpiste on Mikonkadulla Rautatientorin jääpuiston kahvilan vieressä. Ra-

tikkana käytetään normaalisti Kulttuuriratikkana liikennöivää vaunua, joka jo sinänsä on ilmastystys valoineen ja sisustuksineen.

Nuorten päivänä 14.1. ratikka kulkee eri reittiä kuin tieteidenvonä ja lauantaina. Reitti kulkee Ratikkamuseon ja Luonnontieteellisen keskuemuseon kautta. Ratikat lähtevät silloin tasatunnein, muina päivinä puolen tunnin välein. Viimeinen aika tarkoittaa aina viimeistä lähtöä Mikonkadulta.

Koululuokat ja -ryhmät voivat varata ennakkoon paikat Nuorten päivän Tiederatikkaan ja Ratikkamuseoon sekä Luonnontieteelliseen museoon puhelimitse 17.12. mennessä numerosta 09 310 36639.

Tiederatikka kulkee ympyräreittiä ydinkeskustassa Tieteiden yönä torstaina 13.1. klo 17–22, Nuorten päivänä perjanta-

taina 14.1. klo 10–14 ja lauantaina 15.1. klo 10–16.

Kierros ratikan kyydissä Rautatientorilta Aleksia pitkin

Kruununhakaan ja Kaisanien kautta takaisin kestää parikymmentä minuuttia.

- Lisätietoja: www.tiederatikka.fi.

Kirjaamot yhdistyvät

Ensi vuoden alusta kaupungin virastojen kirjaamot yhdistyvät. Uusi yhdistynyt yksikkö nimeltään Helsingin kaupungin kirjaamo sijaitsee kaupungintalolla.

Aiemmin jokaisella virastolla on ollut oma kirjaamo. Yhteisen kirjaamon sivupisteinä jatkavat edelleen hankintakeskuksen kirjaamo ja sosiaaliviraston kirjaamo yksilöhuollon asioille.

Helsingin kaupungin kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin klo 8.15–16. Asiakirjoja voi tuoda myös virka-ajan ulkopuolella kaupungintalon aulaan, joka avoinna arkisin klo 9–19 ja viikonloppuisin klo 10–16. Käyntiosoite on Pohjoisesplanadi 11–13. Kirjaamon sähköpostiosoite on helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Ohjelmaa designvuoteen

Helsingin designpääkaupunkivuoden ohjelmahaku on käynnistynyt. Ehdotuksia koottaan 11. helmikuuta 2011 saakka.

Helsinki valittiin viime vuonna vuoden 2012 maailman muotoilupääkaupungiksi yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa. World Design Capital 2012 -hankkeen toteuttajaksi on perustettu Kansainvälinen designsäätiö, jota johtaa Pekka Timonen.

”Ohjelmassa nousevat tapahtumien lisäksi esiin myös muunlaiset sisällöt ja teot. Haluamme käynnistää hankkeita, jotka tuovat kestäviä ratkaisuja muuttuvan ympäristömme haasteisiin”, sanoo säätiön ohjelmajohtaja Kaarina Gould.

Kuka tahansa voi ehdottaa ohjelmaa. Ehdotukset voivat olla paikallisia tai kansainvälisiä. Sähköinen lomake ehdotusten toimittamiseen Kansainväliseen designsäätiöön löytyy osoitteesta www.wdchelsinki2012.fi.

LyhytInfo

Ruotsinkielinen päivähoito opetusvirastoon

Ruotsinkielinen lasten päivähoito siirtyy sosiaalivirastolta osaksi opetusviraston toimintaa ensi vuoden alusta alkaen. Siirto ei vaikuta ruotsinkielisen päivähoiton palveluihin eikä henkilöstöön.

Helsingin kaupungin ylläpitämiä ruotsinkielisiä päiväkoteja on 32. Ruotsinkielisen päivähoiton piiriin kuuluu myös 12 ostopalvelupäiväkotia, 4 yksityistä päiväkotia ja 12 ryhmäperhepäiväkotia. Uudistuksen myötä kaikkiaan noin 350 henkilöä siirtyy opetustoimen palvelukseen.

HKO:n kausikortit myynnissä

Helsingin kaupunginorkesterin viimeinen eli 40. konserttikausi Finlandia-talossa on edennyt puoliväliin. Orkesterin jäähyväiskauden kevätohjelmisto on kausikorttimyynnissä Lippupisteessä 31.12. saakka. Tarjolla on 3 erilaista 6 konsertin sarjaa, joista kukin maksaa 96 euroa, eläkeläisille 78 euroa. Lahjalippu yhteen kevään neljästä bonuskonsertista sisältyy hintaan.

Kausikortilla voi varmistaa itselleen vakiopaikan Finlandia-talossa haluamassaan konserttisarjassa. Kortti on ”matkalippu” HKO:n jäähyväiskaudelle Finlandia-talossa ja uuteen Musiikkitaloon ensi syyskaudella. HKO:n kausikorttiesitetä on saatavilla muun muassa Lippupisteiden myymälöistä ja Helsingin kirjastoista.

- Tarkemmat ohjelmistotiedot löytyvät osoitteesta www.hel.fi/filharmonia.

Satama sai kansainvälisen palkinnon

Helsingin satama on saanut kansainvälisen satama-alan palkinnon. Societal Integration of Ports -palkinto luovutettiin marraskuussa Brysselissä. Loppuvaiheessa palkinnosta kilpailivat muun muassa Amsterdamin, Antwerpenin ja Marseille-sin satamat.

Palkinto myönnettiin Helsingin sataman kampanjasta, jonka teemana oli ”satama osana kaupunkia”. Palkintoperusteissa kiitettiin sataman määrätietoista halua toimia kaupungin ydinkeskustassa vahvistaen siten Helsingin merellistä identiteettiä.

Kiitosta sai myös Helsingin sataman yhteistyö asukkaiden kanssa. Käytännön toimista kiitettiin muun muassa investointeja sataman laivoille tarjoamaan sähköverkkoon ja jätteidenpoistojärjestelmään.

Luistinradat aukesivat

Tekojääratojen kausi on alkanut. Oulunkylän liikuntapuiston (Käskynhaltijantie 11) yleisöluisteluaajat ovat ma klo 8–15 ja 17.30–19, ti klo 8–15, ke klo 8–15, to klo 8–15

ja 16–17.30, pe klo 8–15, la klo 10–13.30 ja 18–22, su klo 10–11.30 ja 18.30–22.

Aikuisten kertamaksu on 3 euroa ja lasten (7–17 v.), eläkeläisten, varusmies- ja siviilipal-

velusta suorittavien, opiskelijoiden ja työttömien kertamaksu 1,50 euroa. Oulunkylän liikuntapuistossa on mahdollisuus luistimien teroittamiseen.

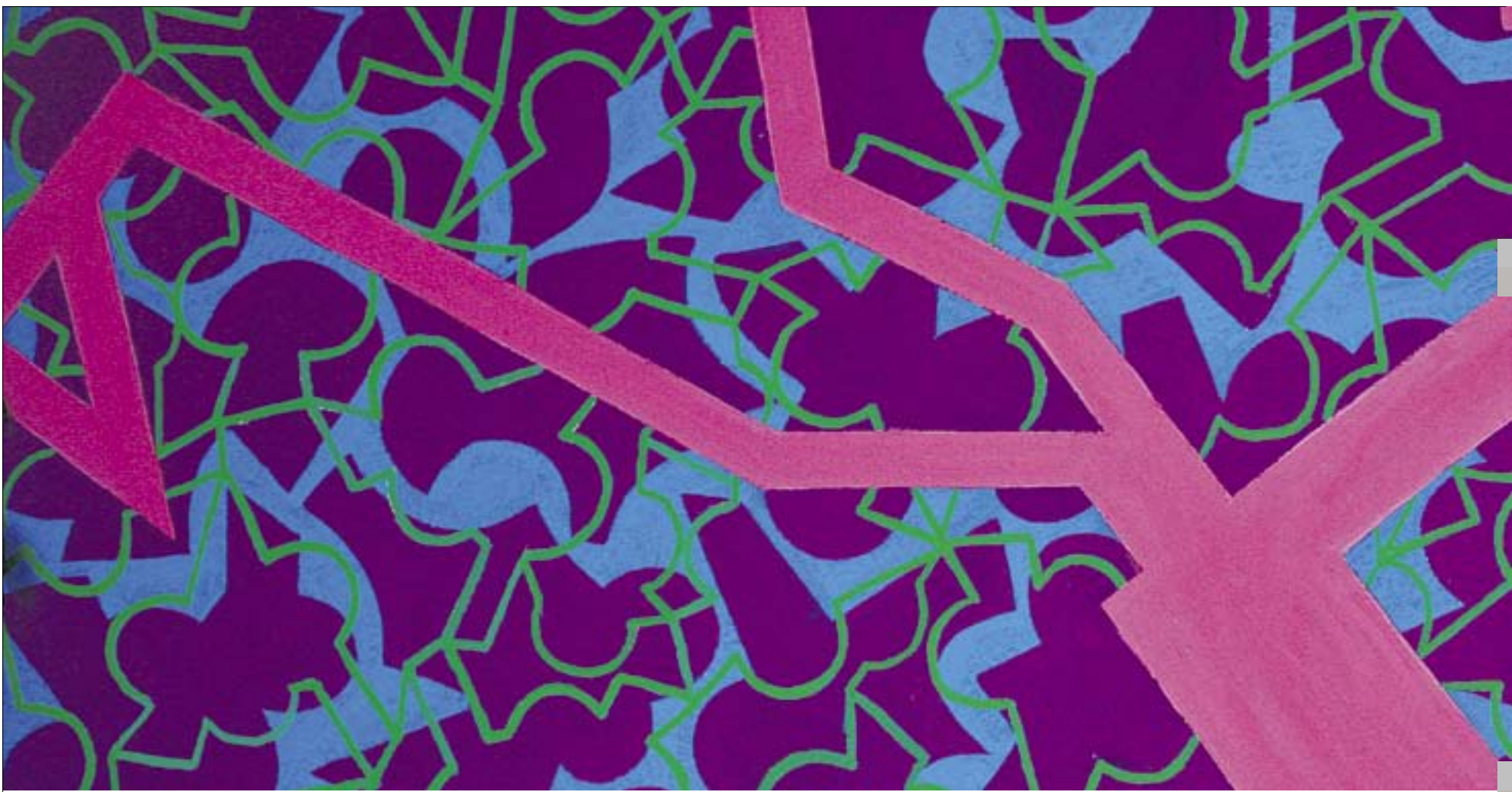
Rautatientorin Jääpuisto on avoinna ma–pe klo 12–21, la klo 10–22 ja su klo 10–18. Sisäänpääsymaksut aikuisilta 5 euroa, lapsilta (alle 18 v.), opiskelijoilta, eläkeläisiltä, varusmiehiltä ja työttömiltä 3 euroa. Luistinten vuokraus maksaa 5/3,50 euroa.

Kallion tekojääradal-la (Helsinginkatu 23) on alueet erikseen ilman mailoja ja mailojen kanssa luisteleville. Aikuisten kertamaksu on 3 euroa ja lasten (7–17

v.), eläkeläisten, varusmies- ja siviilipalvelusta suorittavien, opiskelijoiden ja työttömien 1,50 euroa. Kalliossa voi myös vuokrata ja teroittaa luis-timia sekä nauttia kahviopalveluista. Kallion tekojääradan yleisöluisteluaajat: ma 8–15.30 ja 16.30–18.30, ti 8–15.30 ja 19.30–22, ke 8–15.30 ja 16.30–18.30, to 8–15.30 ja 16.30–18, pe 8–15.30 ja 20–22, la 9.30–13 ja 20–22, su 8–9 retkiluistelu, 9–11 ja 16–22.

Myös Käpylän, Lassilan ja Pukinmäen luistinradat ovat auenneet marraskuun lopulla.

- Lisätietoja Helsingin luistinradoista saa nettiosoitteesta www.hel.fi/liikunta.

"Jos liikenneväylät eivät ole kunnossa, moni toiminto kaupungissa kärsii", sanoo Helsingin liikennesuunnittelua päälliköivä Olli-Pekka Poutanen.

Kaupunkisuunnittelun kar

Helsingin liikenne- ja katusuunnittelu painottuu tulevina vuosina joukkoliikenteen sekä pyöräilyn ja kävelyn edistämiseen. Liikenneturvallisuusnäkökulma on aina suunnitelmissa mukana.

Joukkoliikenteen runkona ovat tulevaisuuden Helsingissä raiteet, sillä kaupunki on sitoutunut kestävään kehityksen, jota kiskoliikenne edistää.

"Raitiotie jatkuu seuraavaksi Jätkäsaareen", liikennesuunnittelupäällikkö **Olli-Pekka Poutanen** Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta kertoo.

"Jätkäsaaren ensimmäinen linja on kahdeksikko, jonka häntä käännetään Salmisaaresta Saukonpaaden alueelle vuoden 2012 alkupuolella. Kiskot

Kampista Länsisatamaan valmistunevat saman vuoden lopulla."

Myös Kruunuvuorenrannasta kuljetaan keskustaan jatkossa raitiovaunuilla. Kaupunginvaltuusto on linjannut, että raitiovaunut kulkevat Laajasaloon siltaa pitkin, mutta parhaillaan on meneillään ympäristövaikutusten arviointi, jossa selvitetään myös lauttavaihtoehtoa. Poutanen arvioi Laajasalon yhteyden voivan toteutua vuosikymmenen puolivälin jälkeen.

Raitiolinjaa 9 suunnitellaan jatkettavaksi Pasilasta Ilmalaan. Östersundomin raideyhteys hoitune metrolla.

"Pikaraitiotiekin on yhä vaihtoehtoissa mukana, mutta metro on edullisin seudullinen joukkoliikennetarkaisu", liikennesuunnittelupäällikkö sanoo.

Hernesaareen pääsee ratikalla 2020-luvulla.

Bussipakassa Jokereita

Lähivuosien tärkeimmät bussilinjasuunnitelmat tähtäävät poikittaisten yhteyksien parantamiseen. Jokeri 2 Vuosaaresta Myyrmäkeen aloittaa näillä näkymin vuonna 2014.

"Jokeri-linja 550 Itäkeskuksesta Tapiolaan muutettaneen raidelinjaksi, mutta vasta vuosikymmenen lopulla, jolloin vuonna 2013 solmittava liikennöintisopimus päättyy", Poutanen kertoo.

Tiehankkeista Poutanen mainitsee Kehä I:n liittymien parantamisen Kivikonlaidalla ja Itävä-

lässä. Liittymät muutetaan lähivuosina kaksitasoisiksi, jolloin ne ovat entistä turvallisempia. Myllypurontien liittymäkin uusitaan, joskin aluksi vain yhdessä tasossa.

Suunnittelijoiden pöydillä ovat myös uusien asuinalueiden Kuninkaantammen ja Kalasataman yhteydet. "Kuninkaantammen on rakennettava liittymä Hämeenlinnanväylälle. Kalasatamaan suunnitellaan tunnelia Sörnäisten rantatieltä Hermanin rantatielle."

Uusia väyliä pyöräilijöille

Helsingissä tehtävistä matkoista kuljetaan tätä nykyä 7 prosenttia polkupyörillä. Kaupungin tavoite on nostaa osuus 15 prosenttiin, mikä edellyttää lisää pyöräteitä.

"Suunnittelijoilla on uusia ideoita hyvästä pyöräväylästä. Runeberginkadulla on jo muutamana kesänä ollut käytössä yksisuuntaiset pyöräilykaistat, jotka kulkevat ajoradalla erillään jalankululiikenteestä. Kokemukset ovat olleet myönteisiä. Yksisuuntaisia pyöräteitä ja -kaistoja rakennetaan muun muassa Mannerheimintielle sekä Mechelininkadulle ja Nordenskiöldinkadulle", Poutanen kertoo.

"Nordenskiöldinkadun kävely- ja pyöräilysiltaan on jo varattu budjetissa rahaa ja myös Töölönlahdelle rakennetaan lisää pyöräiteitä."

Pyöräilijät ja kävelijät saavat myös Baanan. Entiseen satamaratakuihin Ruoholahdesta Töölön-

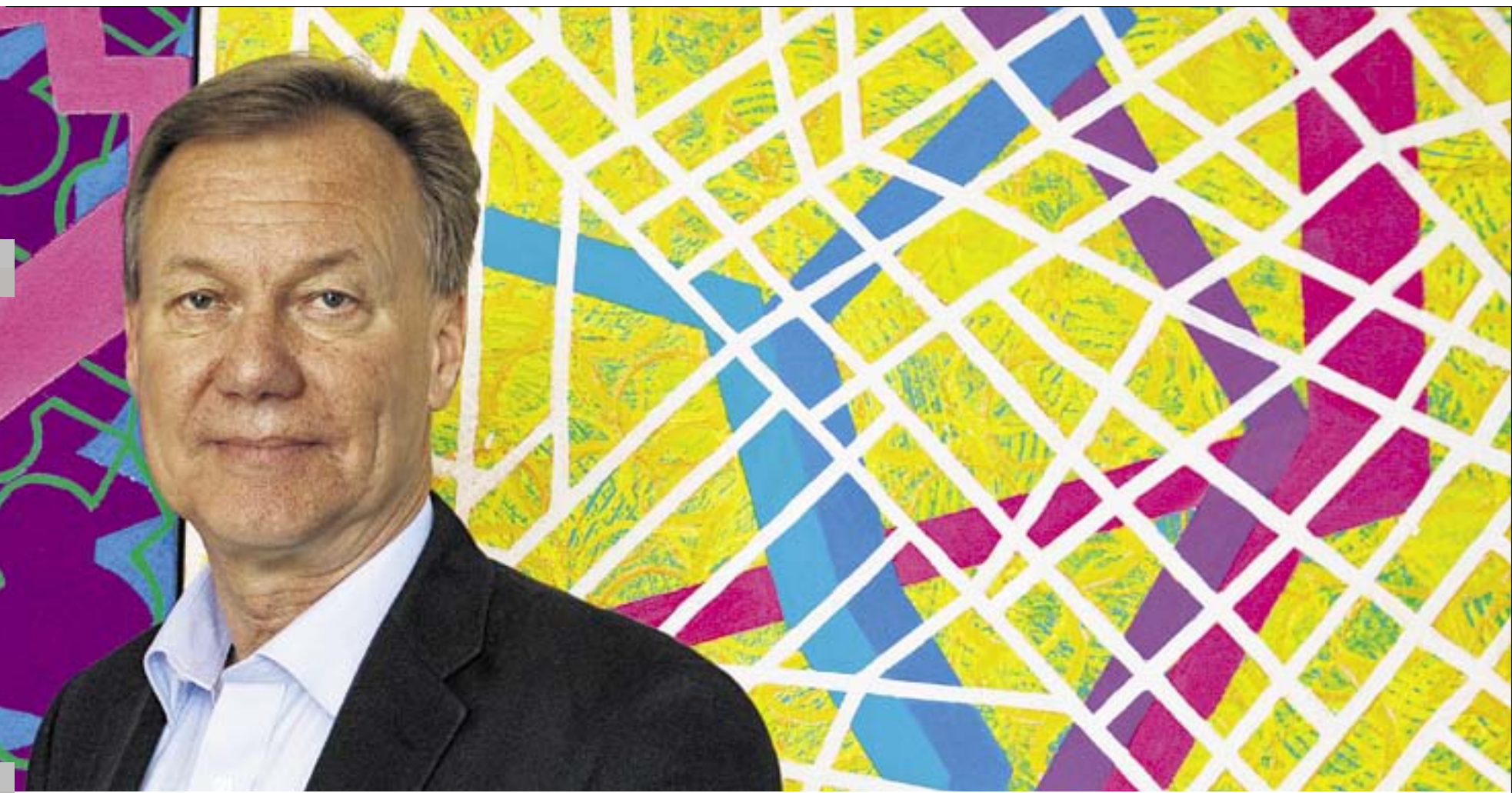
"Tunnelia tarvitaan"

Keskustatunnelin on kaavailtu kulkevan Länsiväylältä Helsingin ydinkeskustan alitse Sörnäisten rantatielle. Noin kolme ja puoli kilometriä pitkän tunnelin kautta kulkisi arvioiden mukaan 50 000 ajoneuvoa päivässä.

Tunneli jakaa Helsingin päättäjien mielipiteitä. Suunnittelu on tällä hetkellä keskeytyksissä eikä kaupunki ole toistaiseksi varannut hankkeelle rahaa. **Olli-Pekka Poutanen** mielestä tunnelille pitäisi kuitenkin varata asemakaavassa tila, jotta se voitaisiin tulevaisuudessa rakentaa.

"Keskustan liikenne on tukkoista ja se uhkaa ruuhkautua jatkossa entistä pahemmin. On tärkeää ohjata osa autoliikenteestä maan alle", kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikkö perustelee.

Kuva Pertti Nisonen

toilla ratoja ja pyöräteitä

lahdelle rakennetaan kevyen liikenteen väylä, jonka Poutanen arvioi olevan käytössä vuonna 2012.

Rahasta kiinni

Suurin haaste kaupunkisuunnitteluviraston hankkeiden toteutumiselle on Helsingin tiukka rahatilanne.

”Uusille asuinalueille on tehtävä tietyt perusinvestoinnit kuten liittymät. Loppu on asioiden laittamista tärkeysjärjestykseen. Mutta jos väylät eivät

ole kunnossa, moni toiminto kaupungissa kärsii”, Poutanen sanoo.

Helsingillä on myös yhteishankkeita valtion kanssa. Niiden eteneminen on kiinni siitä, miten valtio hellittää kukkaronsa nyörejä.

”Esimerkiksi erillisiä meluesteitä ei ole viime vuosina rakennettu, kun valtion rahaa ei ole tullut.”

Helsingin seudun liikenne (HSL) sai syksyllä valmiiksi luonnoksen Helsingin seudun liikennejär-

jestelmäsuunnitelmasta, joka hahmottaa liikenteen suuntaviivoja pitkälle tulevaisuuteen.

”Suunnitelman hyväksyvät lausuntokierroksen jälkeen HSL ja pääkaupunkiseudun kunnat, mutta myös valtio allekirjoittaa sen pohjalta laadittavan aiesopimuksen. Joten toivottavasti valtio sitoutuu jatkossa pääkaupunkiseudun hankkeisiin entistä tiukemmin”, Poutanen sanoo.

Tapio Tolmunen

Suunnittelijat ja kaupunkilaiset kohtaavat verkossa

Kaupunkisuunnitteluvirasto käy hankkeistaan aktiivista keskustelua kaupunkilaisten kanssa. Vuoropuhelu on niin tärkeää, että palkkalistoilla on jopa kolme vuorovaikutussuunnittelijaa.

Virasto esittelee hankkeitaan yleisötilaisuuksissa ja jakaa kaavoituskatsauksen vuosittain kaikkiin helsinkiläiskohtein. Netistä on tullut yhä tärkeämpi suunnittelijoiden ja kaupunkilaisten kohtaamis-

paikka. Kehitteillä on muun muassa vuorovaikutteista palvelua, jossa kaupunkilaiset voivat antaa kirjoilla palautetta kaavoista ja liikennehankkeista.

Mikä helsinkiläisiä on tänä vuonna puhuttanut?

”Ajonopeuksien hillintä kiinnostaa kaupunkilaisia. Asuntokaduille toivotaan hidasteita ja pieniä liikennemyrskyjä. Ympyrät ovat hyödyllisiä, mutta kalliita rakentaa”, liikennesuunnittelupääl-

likkö **Olli-Pekka Poutanen** kertoo.

Kehä I:n liittymien suunnitelmat ovat herättäneet vilkasta keskustelua.

”Virasto kaavailee siltaa Meripellontieltä Kehä I:lle, mutta kaupunkilaiset arvelevat, ettei silta istu ympäristöönsä. Mielenpitojen vaihtojen perinpohjaisen käsittelyn pohjalta löydetään toivottavasti yhteinen näkemys.”

Esteettömän raideliikenteen ratkaisuja Laiturilla

Länsimetron ja Kehäradan uusilla pysäkeillä, asemilla ja ympäristössä panostetaan tulevaisuudessa opasteisiin sekä helppoon liikkumiseen ja matkustustiedon saamiseen.

Rajattomasti raiteilla -näyttely esittelee Laiturilla 18.12. asti ratkaisuja, jotka parantavat raide liikenteen ja asemaympäristöjen saavutettavuutta. Kaupunkisuunnittelun kohtauspaikka Laituri on Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston näytte-

ly- ja infotila Kampissa, vanhan linja-autoaseman rakennuksessa.

Liikennevälineissä esteettömistä ratkaisuksista hyötyvät niin rattaisten, rollaattorin kuin kauppakassienkin kanssa liikkuvat. Informaatiota pitää saada useilla eri aisteilla. Näkövammaiselle ei riitä visuaalinen informaatio, kuulovammaisen taas ei hyödy poikkeuskuulutuksista.

Näyttely liittyy Aalto-yliopiston Tulevaisuuden

esteetön raideliikenne -projektiin. Hankkeeseen liittyvässä kyselyssä raideliikenteen käyttäjiltä kysyttiin esteettömyysasioista. Kyselyn johtopäätösten pohjalte rakentui näyttely ja hankkeen loppuraportti ohjekortteineen.

Näyttelyn plansseista tieto löytyy myös pistekirjoituksella. Lattiassa on opasteet näkövammaisille.

• Info- ja näyttelytila Laituri, Narinkka 2, on avoinna ti–pe klo 10–18 ja la klo 12–16.

Kuva Kimmo Brandt

Moni ei arvaa Vanhaa kirkkopuistoa ja sitä ympäröivää aluetta ruttoon kuolleiden hautausmaaksi. Myöhemmin, joulukuussa 1826 vihittiin käyttöön puiston kirkko.

Mikä ihmeen ruttopuisto?

Vanha kaunis kirkkopuisto Bulevardin varrella tunnetaan yleisesti myös nimellä ruttopuisto.

Nimi viittaa kauhistuttavaan kulkutautiin joka teki tuhojaan Helsingissä tasan 300 vuotta sitten.

Virallisesti puisto on nimeltään Vanha kirkkopuisto, sillä puistossa sijaitsee yksi Helsingin vanhimmista kirkoista.

Koko syksyn vuonna 1710 rutto teki tuhojaan Helsingissä. Syynä rutan tuloon Pohjolaan oli Baltian maissa käynnissä olleet taistelut ja liikkeellä ollut suuri pakenevien siviilien määrä. **Henrik Forsius** kertoo ensimmäisessä Helsingin historiaa käsittelevässä julkaisussa vuodelta 1755, että kulkutaudin toivat kaupunkiin kaksi Liivinmaalta paennutta naista, äiti ja tytär.

On arvioitu, että Helsingin vakinaisesta väestöstä menehtyi 650, siis noin puo-

let silloisista helsinkiläisistä. Mitä tapahtui lukuisille maaseudulle paenneille kaupunkilaisille jää arvailujen varaan. Tähän saapuneista pakolaisista kuoli satoja, arviolta lähes yhtä paljon kuin itse kaupungin asukkaita.

Henrik Forsius esittää haudattujen luvuksi kaikkiaan 1 185 henkeä. Ensiksi ruttoon kuolleita haudattiin silloiselle kaupungin hautausmaalle, joka sijaitsi nykyisen Senaatintorin läntisen osan kohdalla. Pian oli kuitenkin kulkutaudin uhreja ryhdyttävä hautaamaan kaupunkialueen ulkopuolelle. Paikaksi valittiin alue Kampissa, jonne oli jo hieman

aiemmin, 1600-luvun lopulla haudattu tuhoa tehneiden suurten katovuosien sadat uhrin.

Suuri Pohjan sota, jota käytiin monilla rintamilla, oli alkanut vuonna 1700. Ruotsi-Suomi ja Venäjä ajautuivat sotaan, jonka aikana Suomi miehitettiin ja tuhottiin laajalti. Siihen päättyi Ruotsin suurvalta-aika. Nuoren kuningas Kaarle XII johtamat ruotsalaissuomalaiset joukot kärsivät ratkaisevan tappion Pultavassa, nykyisen Ukrainan alueella vuonna 1709. Kuninkaan onnistui paeta Turkkiin, mutta venäläiset aloittivat tämän jälkeen valloitusretkensä, ensin Baltian maihin, eli silloiselle Liivinmaalle ja sitten Suomeen.

Kesäkuun 13. päivänä vuonna 1710 Ruotsi-Suomen tärkeä puolustuskaupunki, Viipuri, antautui pitkän piirityksen jälkeen. Elokuun 11. päivänä venäläisjoukot aloittivat hyvin linnoitetun Tallinnan piirityksen. Asukkaiden kauhua lisäsi se, että heti piirityksen alettua kävi ilmi kuinka kaupungin muurien suojasta turvaa hakeneiden liivinmaalaisien sotapakolaisten mukana sinne oli saapunut kauheaa kulkutauti – rutto. Venäläisten saavuttua Pohjois-Viroon pakolaiset suuntasivat Suomeen ja niin elokuun alkupuolella ehti heidän mukanaan ruttoa saapua tännekin. Tallinna antautui rutan ja venäläispiirityksen uuvuttamana syyskuun lopulla.

Nyt oli vihollinen jo Viipurissa ja Suomenlahden vastarannalla Tallinnassa. Samaan aikaan pelossa eläneiden helsinkiläisten keskuudessa levisi rutto tehden tuhoaan. Pakolaisia virtasi lisää koko ajan, viipurilaisten ja muiden itäsuomalaisten lisäksi Itämeren maakunnista, Riiasta ja Tallinnasta. Ahtautta lisäsi Helsinkiin maajoitettu sotaväki. Näissä oloissa oli rutan leviämislle erittäin suotuisat olosuhteet. Viranomaisten vaatimattomista ohjeista rutan vastustamiseksi ei ollut lainkaan hyötyä, ja niin kammottava kulkutauti jatkoi voittokulkuaan koko syyskauden aina joulukuun lopulle saakka.

Alue, jonne on haudattu sekä nälkään että ruttoon kuolleet, ulottuu paljon laajemmalle kuin itse Vanha kirkkopuisto. Puiston kohdalla oleva kortteli Annankadulta Fredrikinkadulle ja samaisen korttelin vastapäinen kortteli Bulevardin toisella puolella, kuten kadutkin on rakennettu juuri noiden 1600- ja 1700-lukujen ankeiden aikojen uhrien hautojen ylle.

Hautakivet, jotka yhä ovat nähtävissä Vanhassa kirkkopuistossa muistuttavat meitä ajasta, jolloin alue toimi varsinaisena hautausmaana vuosina 1790–1829, jonka jälkeen Hietaniemen vanhin osa otettiin käyttöön. Hautausmaa-aika oli vuosikymmeniä rutan jälkeen eikä yksikään säilyneistä kivistä ole pystytetty nälkään tai ruttoon kuolleen haudalle.

Kuva Rhinoceros Oy

Puiston sisäänkäynnin porttiin on kiinnitetty muistotaulut rutan uhreille.

Vanha kirkko

Lönrotinkadun varrella, puiston kupeessa sijaitseva Vanha kirkko on vanhin Helsingin nykyisistä kirkoista. Sen suunnitteli arkkitehti **Carl Ludvig Engel**. Kirkon rakentamiseen ryhdyttiin, koska Ulrika Eleonoran kirkko nykyisellä Senaatintorilla oli käynyt liian ahtaaksi, ja ennen uuden katedraalin, nykyisen Tuomiokirkon, valmistumista tarvittiin väliaikainen kirkkotila. Carl Ludwig Engelin kynän jälki näkyy julkisivun yksinkertaisissa doorilaistyylin mukaisissa pylväskoristeissa ja päätykolmioissa sekä sirossa, antiikkityylisessä kellotornissa.

Kirkko rakennettiin vankoilta hirsistä, koska keisarillinen päätös oli määrännyt rakennusaineeksi puun. Engelin henkilökohtaisessa valvonnassa se valmistui parissa vuodessa, vihkimisen toimitti rovasti **Johan Borgström** 17.12.1826. Varat kirkon rakentamiseen saatiin keisarin myöntämistä suolatullirahoista. Kirkkoon siirrettiin Ulrika Eleonoran kirkosta muun muassa kattokruunu ja penkkejä sekä yhä käytössä oleva saarnatuoli.

Zacharias Topeliuksen mukaan vielä 1860-luvulla Vanhassa kirkossa vihittiin ”huomattavimmat morsiusparit” ja siunattiin ”arvokkaimmat vainajat”.

Kirkko maalattiin uudelleen 1850-luvulla, ja rakennus korjattiin täysin Museoviraston valvonnassa vuosina 1988–90.

● Lähde: Helsingin seurakuntayhtymä.

Muistotaulut kertovat jälkipolville Helsingissä vuonna 1710 riehuneesta kulkutaudista.

Myöhemmin kirkkopuistoon haudattiin vielä 1918 huhtikuussa Helsingin valoitukseen osallistuneita valkoisia ja keisarillisen Saksan armeijan sotilaita. Viimeisin joukkohauta muistomerkkeineen on Yrjönkadun puolella vuodelta 1919. Siinä lepää Viron vapaussotaan vapaaehtoisina osallistuneita helsinkiläisiä.

Helsinki-Seuran vuonna 1938 aikaansaamat muistotaulut puiston portin pääsisäänkäynnin molemmin puolin kertovat kaupungin historian traagisesta ajasta vuonna 1710, jolloin rutto teki tuhoaan Helsingissä.

Martti Helminen

Kuva Pertti Nisosen

”Tähtäämme siihen, että Helsingissä asuvat ihmiset viihtyisivät ja tuntisivat, että täällä voi olla ja asua kauemmin tai lyhyemmän aikaa. Jos on joku pulma, meiltä voi tulla kysymään!” kannustaa Christina Huotari, joka ensi vuoden alusta toimii neuvontapäällikkönä kaupungintalon asukasneuvonnassa.

Neuvontaa kaikille

Helsingin maahanmuuttajien neuvontapiste muuttaa ensi vuoden alussa Itäkeskuksesta kaupungintalolle ja yhdistyy kaupungin yleisneuvontaan Virka Infoon.

Neuvonnan tarkoituksena on estää asiakkaiden luukuttaminen, tarpeeton juoksuttaminen paikasta toiseen. Kunnan ja valtion palvelujen ja vastuiden hahmottaminen on usein hankalaa syntyperäisille suomalaisillekin, saati sitten aivan erilaisista yhteiskunnista tänne muuttaville”, sanoo maahanmuuttotyön koordinaattori **Christina Huotari**.

Helsingin asukkaista 10 prosenttia on taustaltaan ulkomaalaissyntyisiä. Ihmisten liikkuminen on lisääntynyt ja Suomi saa muuttoliikkeistä osansa.

”Maailma myllääntyy kaiken aikaa ja ihmiset muuttavat maasta toiseen ja kolmanteen ja taas takaisin”, Huotari kuvaillee. Uusiin tilanteisiin on tarpeen luoda uudenlaisia palveluja.

”Olen itse kokenut ulkomailla asuesani, ettei ollut helppo saada tietoa tai edes löytää oikeaa paikkaa, josta kysyä. Asuimme aikoinaan Yhdysvalloissa kolmilapsisen perheemme kanssa ja oli hyvin hankalaa etsiä tietoa umpimähkään. Ja olen kuitenkin koulutukseltani filosofian maisteri ja sosiaalityöntekijä. Koin, että tyhmä ulkomaalainen oli aina helppo työntää pois, jonkun muun vaivoiksi. Näistä kokemuksista syntyi idea maahanmuuttajien neuvontapisteestä.”

Alkuun maahanmuuttajien neuvontapisteiden toiminta käynnistyi Itä-Helsingissä vuonna 2000 sosiaaliviraston ESR-projektina.

”Alusta lähtien asiakasmäärä ja palvelujen tarve yllätti meidät. Ja noiden aikojen jälkeen maahan tulijoiden määrä on vain kasvanut.”

Vuonna 2004 maahanmuuttajien neuvontapiste vakinaistettiin kaupungin omaksi toiminnaksi. Neuvontatyöhön palkattiin maahanmuuttajataustaisia, useita kieliä hallitsevia henkilöitä, joille räätälöitiin koulutusohjelma valtion ja kunnan toimintaan ja palveluihin perehtymiseksi.

”Samalla luotiin toimintaa tukeva verkosto eri viranomaisiin ja asiantuntijatahoihin, joilla on aina ajantasaisin tieto omalta alueeltaan. Teemme myös tiivistä yhteistyötä muiden neuvontatahojen esimerkiksi sosiaaliviraston S-infon ja ruotsinkielisen Luckanin kanssa. Parhaillaan on menossa myös yhteistyöhanke NEO-SEUTU pääkaupunkisedun kuntien maahanmuuttoneuvonnan yhteisten suuntaviivojen kehittämiseksi.”

Neuvontapisteiden asiakaskunta on taustaltaan hyvin vaihtelevaa. ”Helsingissä asuvien maahanmuuttajien joukossa on sekä monenlaista apua tarvitsevia kieli- ja lukutaidottomia ihmisiä että kansanvälisten firmojen työntekijöitä ja korkeakoulujen opiskelijoita ja tutkijoita, jotka saattavat myös olla hiukan ymmällään suomalaisen järjestelmän ja kielen kanssa”, Huotari sanoo.

”Suomeen tullaan eniten avioliiton kautta, mutta ei suomalainen puolisoakaan välttämättä tunne järjestelmän yksityiskohtia, lupa-asioita ja sosiaaliturvan kokeita.”

Neuvontapisteessä palvellaan mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden omalla kielellä. Tällä hetkellä palvelukieliä ovat kotimaisten lisäksi muun muassa arabia, englanti, somalia, turkki, kurdi, bulgaria ja venäjä.

”Neuvomme, miten asioita hoidetaan Helsingissä, mutta päätökset jäävät asiakkaalle itselleen. Eniten kysytään oleskeluluvista, sosiaaliturvasta sekä työelämään ja asumiseen liittyvistä asioista. Ohjaamme oikean viranomaisen luo ja annamme tietoa maahanmuuttajien oikeuksista ja velvollisuuksista”, Huotari sanoo.

Maahanmuuttajien neuvontapisteiden siirtyminen kaupungintalolle ja sulautuminen Virka Infon kanssa kaikkia kaupunkilaisia palvelevaksi asukasneuvonnaksi laajentaa neuvojien ja ohjaajien työnkuvaa. Asukasneuvonta toimii edelleen maahanmuuttoasioiden osalta myös yhteispalvelupisteinä, joka tekee yhteistyötä valtion maahanmuuttoviraston ja maistraatin kanssa.

Kaikkia ei miellytä neuvontapisteiden muutto pois Itäkeskuksesta, jossa se on lähellä itäisen Helsingin maahanmuuttajavaltaisia lähiöitä. Christina Huotari näkee muutossa kaupungintalolle paljon hyviä puolia.

”Kaupungin keskustassa sijaitseva neuvonta on yhtäläisesti kaikkien eri puolilla Helsinkiä asuvien maahanmuuttajien ja muiden kaupunkilaisten saavutettavissa. Tärkeä on myös yhdenvertaisuusperiaate. Kaupungintalo halutaan oikeasti avata kaikille kaupunkilaisille. Tässä kaupunki antaa selvän viestin, ettei maahanmuuttajia Helsingissä haluta eristää lähiöön.”

Rita Ekelund

● Lisätietoa: Maahanmuuttajien neuvonta p. 09 310 62674 ja Virka Info p. 09 310 36288

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Simo Rista

Käytännöllisyys taisi leimata sekä tavaroiden esillepanoa kaupassa Suonionkatu 4:ssä että ohikulkevien talvivaatetusta 60- ja 70-luvun vaihteessa.

Ristat ikuistivat arjen kaun

Helsingin kasvot ilon ja surun ryppyineen ovat tallentuneet Eeva ja Simo Ristan kuviin.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Eeva Rista

Tervasaaren rantatöyryältä näkyivät hyvin Hanasaaren voimalaitokset vuonna 1975.

Kuva Helsingin kaupunginmuseo, Simo Rista

Ristat eivät kääntäneet selkäänsä epäkohdillekaan: näkymä Alppiharjusta vuodelta 1970.

Mikään ei ole niin kaunista kuin arki”, sanoo valokuvataiteilija **Simo Rista**. Hän on ikuistanut mitä erilaisimpia arkisia hetkiä mustavalkoisin valokuviinsa: savuisissa baareissa ruokailuvia työläisiä, räntäsateessa tarpovia vanhempia lapsineen, miehen pummaamassa rahaa Kauppatorilla.

Simo Ristan tie arjen kuvaajana alkoi 60-luvun lopulla, kun hän hankki kevyemmän videokameran painavan palkkikameransa tilalle. Hän luopui samalla pelkän kuvataiteen ja arkkitehtuurin kuvaamisesta sekä perinteisistä kauneushanteista, jotka olivat hänelle tuttuja jo lapsuudesta taiteilijavanhempien vuoksi.

”Olin ruvennut menemään tukkoon ilmaisusani, lukkiutumaan esteettisyyteen. Halusin antaa uuden suunnan ajattelulleni ja ilmaisulleni. Aloin soveltaa arjen kuvausta myös opetusmetodinä Taideteollisessa ammattikoulussa.”

Noina vuosina Ristan rinnalla kuvausmatkoilla alkoi kulkea valokuvauksen opiskelija **Eeva Pakkala**, sittemmin Rista. Yhteinen intensiivinen kuvaaminen kesti lähes kaksi vuosikymmentä. Työn kirjo ulottui arkkitehtien tilaamista lähiödokumentoinneista aikakauslehti- ja passikuvaukseen. Vapaa-aikakin, jos sellaista sattui jäämään, kului yleensä kuvaten.

”Se oli kuin katkeamatonta kolmivuorotyötä, aina oli kamera kaulassa. Kuvalla oli tuolloin vahva asema paitsi dokumenttina myös havainnollistajana. Arkkitehdit hyödynsivät kuviamme esimerkiksi suunnitellessaan uusia alueita. Olemme taltioineet niin Itäkeskuksen alueella olleet Nymanin kaalimaat kuin Puotiharjun juuri valmistuneet miljööt. Kukaan muu ei tainnut kuvata alueita yhtä kattavasti. Arkistoomme kertyi kaikkiaan 60 000 kuvaa. Olen luettellonut ja digitoinut niistä kaksi kolmasosaa; urakkaa olisi vielä ainakin reiluksi vuodeksi”, kertoo Eeva Rista.

Kokoelmiensa tulevaisuutta pohdittuaan Ristat päättivät lahjoittaa Helsinki-kuvansa kaupunginmuseolle ja Simon arkkitehtuurikuvat Suomen rakennustaiteen museolle.

Yhteishenki kukoisti

Eeva ja Simo Ristan kuvia on ollut esillä useissa näyttelyissä – parhaillaankin Hakasalmen huvilan Asfalttia ja auringonkukkia -näyttelyssä sekä samannimisessä verkkonäyttelyssä ja kirjassa.

”Olemme saaneet valtavasti myönteistä palautetta yleisöltä, ja olemme itsekin iloisia museon järjestelyistä retro-olohuoneineen ja äänikuvineen. Kävijät nostalgisoivat kuvien äärellä ja pohtivat aikakautta laajemminkin. Itse kaipa

Telakan työntekijöillä oli kova kiire ruokatunnille Länsisatamassa vuonna 1975.

Asunnot lämmitettiin Ristojen asumassa talossa Kruununhaassa puulla vielä vuonna 1970: talomies tyhjentämässä klapikuormaa Meritullinkadun puolella.

Lapset saivat leikkiä ilman aikuisen valvontaa asfalttipihoilla vielä vuonna 1975. Kuva on Ristojen kodin sisäpihalta Liisankatu 7:stä.

neuden ja säröt

Parhaita on poimittu näyttelyyn ja kirjaan.

70-luvun yhteishenkeä, optimismia ja kantaaottavuutta. Epäkohtiin tartuttiin pontevasti”, toteaa Eeva Rista.

Ristojen kuvista välittyy hyvin aikakauden poliittisuus: oli mielenosoituksia, kantaaottavia tapahtumia ja asukasaktivismia. Ristat eivät kääntäneet selkäänsä epäkohdille, vaan antoivat kameranlinssinsä tavoittaa asunnottomia ja kerjäläisiä siinä missä silmäätekeviä ja keskiluokkaisiakin. Ihmiset suhtautuivat Ristojen mukaan kuvaamiseen luonnollisesti.

”Yritimme olla mahdollisimman huomaamattomia: emme asettelleet kuvattavia tai odottaneet sopivaa ilmaa ja valaistusta, vaan taltioimme ihmisiä, tapahtumia ja miljöitä milloin minkäkinlaisissa olosuhteissa ilman ennakkosuunnittelua. Meillä on vähän sisäkuvia, koska niissä kuvaaminen tuntui liian suunnitelmalliselta ja rajatulta. Kuvillamme ei ole tendenssiä, ja juuri se taitaa tehdä niistä aika ainutlaatuisia”, sanovat Ristat.

Heistä on harmillista, että nykyisin vastaava kuvaaminen saa ihmiset varuilleen.

”Ota kamera esiin kadulla, niin heti on joku tivaamassa, mihin kuva tulee ja näkykö hän siinä. Ihmisten käytös voi olla aika aggressiivista, pelokasta ja varovaista. Sinänsä sen ymmärtää, kun internetissä leviää vaikka millaisia kuvankä-

sittelyllä vääristettyjä kuvia ihmisistä herjat perässään”, toteaa Eeva Rista.

Ei omaa kotialbumia

Ristat ovat jättäneet kuvaamisen melkein kokonaan: Eeva lopetti 80-luvun lopulla ja Simo on vähentänyt sen satunnaiseksi. Eeva on sittemmin osallistunut lukuisiin valokuvia ja elokuvia käsitteisiin projekteihin, kuten Albumit auki -hankkeeseen, johon kerättiin helsinkiläisten valokuvia. Ristoilta itseltään on turha pyytää kotialbumikuvia.

”Meille taisi käydä kuin sananlaskun suutarille. Kuvasimme kodin ulkopuolella niin paljon, ettemme tulleet taltioineeksi perheemme vaiheita kotialbumiin, ja sekös harmittaa.”

Heidän Helsinki-albuminsa ovat onneksi sitä paksummat ja kattavat pitkän ajan.

”Olemme molemmat paljasjalkaisia stadilaisia emmekä voi olla rakastamatta kotiseutuamme. Toivottavasti se välittyy kuvistamme”, Ristat toteavat.

Tiina Kotka

● Eeva ja Simo Ristan kuvia on nähtävissä Hakasalmen huvilassa (Mannerheimintie 13 D) 27.2. saakka ja osoitteissa www.asfalttiajaaurinkonkukia.fi ja www.taivaanalla.lasipalatsi.fi sekä kirjassa Asfalttia ja auringonkukia, julkaisija Helsingin kaupunginmuseo.

Ristat kuvasivat uusissa lähiöissä: lapsia Puotinharjussa päiväkodin portilla vuonna 1970.

Apukäsinä ja olkapäänä

Vapaaehtoistyöntekijät ovat nuorisotalojen kävijöille ja henkilökunnalle kullanarvoisia.

Abdirahman Hussein (vas.) ja Icko Alvaro Gomez pelaavat biljardia, peliä seuraavat Serge Kimueni Meso (edessä), nuoriso-ohjaaja Sabasy Ndiaye, Vee-ra Åberg ja vapaaehtoistyöntekijä Sander Vassel.

Kannelmäen nuorisotalolla on kiireinen tunnelma, kun henkilökunta tekee viimeisiä järjestyksiä diskoiltaa varten. Keittiössä häärii tottuneesti nainen, joka paljastuu talolla kymmenen vuotta vapaaehtoistyötä tehneeksi **Uula Koukuksi**. Hän auttaa joka toinen lauantai pidettävässä yökahvilassa ja tänään myös diskossa.

”Tykkään olla nuorten kanssa. Täällä on tekemisen meininki. Minulla riittää aikaa, koska omat lapseni ovat aikuisia ja olen eläkkeellä. Tänne on helppo tulla, koska asun ihan vieressä. Niiden kertojen jälkeen kun olen ollut pois vaikka lapsenlasta hoitamassa, nuoret tenttaavat, missä olen ollut. Muutamat heistä kyselevät neuvoja ja luottavat siihen, etteivät jutut mene eteenpäin. Nuoret ovat ihania, niin kuin nuo ohjuksetkin”, sanoo Uula nyökäten kohti ohi viilettävää nuoriso-ohjaajaa **Sabasy ”Sabi” Ndiayea**. Tämä heittää keuhut heti takaisin.

”Uula on meidän keittiön hengetär, josta kaikki pitävät. Vapaaehtoiset aikuiset ovat meille kullanarvoisia. Tänäkin iltana diskoon tulee yli 200 nuorta. Sellaisen joukon hallitsemiseen tarvitaan useita aikuisia eivätkä lisävahvistukset ole pahitteeksi. Kunnioitan vapaaehtoisia tosi paljon, koska he ovat aktiivisia ja auttavat tätä yhteiskuntaa.”

Kaupungin nuorisoasiainkeskuksen ylläpitämällä talolla käy kymmenkunta vapaaehtoista auttamassa omien aikataulujensa ja toiveidensa mukaisesti. Monet heistä ovat ottaneet hoitaakseen jonkin tietyn työn, kuten Uula kahvilan pyörittämisen. Nuorempiin vapaaehtoiisiin kuuluva **San-**

➔ *Vapaaehtoistyöntekijä Uula Koukku (oik.) on Kannelmäen nuorisotalon keittiön hengetär: hän taikoo hetkessä leivät, kahvit ja teet kahvioon. Sander Vassel on toiminut vapaaehtoisena vuoden ajan ja on autellut esimerkiksi narikassa.*

der Vassel, 19, on autellut narikassa ja puhalluttanut sisään tulijoita alkometrillä – nuorisotalo kun on täysin päihtetön.

”Olen käynyt talolla pienestä pitäen ja tunnen melkein kaikki täällä. Aion pyrkiä opiskelemaan nuoriso-ohjaajaksi ja halusin siksi nuorisotalolle hommiin. Kävin vapaaehtoisille tarkoitetun pika-koulutuksen heti kun tulin täysi-ikäiseksi ja aloitin saman tien vapparina.”

Turvallisia aikuisia tarvitaan

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus kouluttaa vapaaehtoisia nuorisotaloilleen ja nuorisotapahtumiinsa kahdesti vuodessa. Seuraava maksuton koulutus pidetään tammikuussa yhtenä viikonloppuna, ja lisäksi vapaaehtoiset tekevät illan mittaisen harjoittelun. Koulutuksessa kerrotaan esimerkiksi nuorisotalojen toiminnasta, vapaaehtoisten vastuista ja maahanmuuttajanuorten kohtaamisesta.

”Koulutuksiin on osallistunut vuosittain keskimäärin 70 aikuista. Joukossa on ollut alan opintoihin tähtääviä nuoria tai alanvaihtajia sekä vanhempia, joiden lapset ovat jo lähteneet kotoa. Useilla

aikuisilla on vilpittön halu auttaa. Vapaaehtoiseksi haluavan ei tarvitse olla mikään ihmemies tai -nainen, riittää kun on halu kohdata nuoria”, kertoo vapaaehtoistyön koordinaattori **Soili Voipio** nuorisoasiainkeskuksesta.

Kaupungin vuonna 2004 aloittamiin koulutuksiin on osallistunut jo yli 500 aikuista. Vuosittain Helsingin kymmenissä nuorisotaloissa on apuna satakunta vapaaehtoista. He voivat halutessaan auttaa myös nuorisoasiainkeskuksen tapahtumissa ja tilaisuuksissa.

”Vapaaehtoiset ovat työskennelleet nuorisotaloilla keskimäärin 9–11 iltaa vuodessa, kukin omien aikataulujensa mukaan. Osa tulee mukaan vain yksittäisiin tapahtumiin, kuten DanceActioniin. Minulta kysytään usein, vievätkö vapaaehtoiset ammattilaisten työt. Vastaan aina, että eivät vie, vaan ovat lisävoimavara. Tästä toimintavasta on iloa kaikille: vapaaehtoisille itselleen, nuorille ja henkilökunnalle”, toteaa Soili Voipio.

Vapaaehtoiset ovat Voipion mukaan rikkaus nuorisotaloille myös sen vuoksi, että he jakavat mielellään omaa ammatillista tai harrastuksiinsa liittyvää osaamistaan.

Kuvat Kimmo Brandt

”He voivat vetää harrastusryhmiä kertaluontoisesti tai pidempään. Heillä on aivan uskomaton harrastusten kirjo. Nuorisotaloilla on hyvä olla useita aikuisia myös siksi, että monet nuoret yksinkertaisesti kaipaavat turvallisten aikuisten seuraa. Osa nuorista myös puhuu asioistaan mieluummin vapaaehtoisille kuin omille vanhemmilleen.”

Vapaaehtoisille ei makseta palkkaa ja he kulkevat nuorisotalolle omin kustannuksin. Kaupunki kuitenkin muistaa heitä vuosittain virkistys- ja kannustustilaisuuksilla. Heille järjestetään myös lisäkoulutuksia ja teemailtoja.

”Vapaaehtoiset ovat virkistyspäivänsä totta viekseen ansainneet. He ovat iloinneet mahdollisuudesta vaihtaa kokemuksia ja tutustua toisiinsa. Olen äärimmäisen kiitollinen ja ylpeä näistä ihmisistä”, toteaa Soili Voipio.

Tiina Kotka

- Seuraava vapaaehtoisten aikuisten koulutus järjestetään 29.1. – 30.1.2011 kello 12 – 18 Oulunkylän nuorisotalolla. Ilmoittautumiset ja tiedustelut 21.1. mennessä osoitteeseen soili.voipio@hel.fi tai numeroon 040 716 0957. Lisätietoja löytyy myös Facebookista hakutiedoin ”vapaaehtoiset nuorisotoiminnassa”.

Kuva Helsingin kaupungin liikuntavirasto, Antero Aaltonen

Lumilautarinne Kivikkoon

Kivikkoon avataan tapaninpäivänä lumilautailupaikka, joka on nimetty Lumiparkki Kivikoksi. Siellä voi taituroida mäkeä alas hyppyreitä, reilejä, bokseja, half pipea, tekniikkarataa tai perusrinnettä pitkien. Rinnettä saa laskea myös suksilla. Ylöspäin matkataan mattohissillä. Alueelta voi vuokrata välineitä ja siellä on myös kahvila. Päivälippu maksaa 10

euroa. Lumiparkissa järjestetään ohjelmaa koko perheelle. Alueella on myös pulkkamäki.

Rinne on avoinna säävarauksella joka päivä 26. joulukuuta alkaen arviolta helmikuun loppupuolelle. Viralliset avajaiset pidetään tammikuun 15. päivänä.

Lumiparkin on rakentanut Helsingin kaupungin liikuntavirasto. Lähiörahasto tuki Lumi-

parkkia 150 000 eurolla. Paikan suunnitteluun osallistui alan ammattilaisia muun muassa Suomen Lumilautaliitosta, ja tulevaisuudessa paikkaa kehitetään käyttäjiltä saadun palautteen perusteella. Alueelle tuottaa ohjelmaa Image Match Oy. Lumiparkkiin pääsee esimerkiksi busseilla 94A ja 94B Kontulasta päivittäin noin varttituntin välein.

Nuorille 90 000 kondomia

Nuorten seksitauteja torjutaan jakamalla heille tietoa ja maksuttomia kondomeja. Helsingin terveyskeskus on alkanut neuvoa 14–19-vuotiaita tietoisuuden muun muassa kouluissa, terveysasemilla, varusmiesten kutsunnoissa ja nuorisotapahtumissa. Tietoiskujen ohessa helsinkiläisnuorille jaetaan kondome-

ja ja niiden käytöstä kertova esite. Tarkoituksena on jakaa 90 000 kondomia noin 16 000 nuorelle ensi vuoden marraskuuhun mennessä.

Vuoden aikana seurataan tietoiskujen sujumista, nuorten antamaa palautetta sekä 14–19-vuotiaiden helsinkiläisten klamydia- ja tippuritartuntojen määriä.

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuolto jakaa vuosittain noin 5000 maksutonta kondomia terveysneuvontansa yhteydessä. Kaupungin terveyslautakunta päätti kokeilla maksuttomien kondomien laajempaa jakelua vuoden ajan ja päättää saatujen tulosten perusteella käytännön jatkamisesta tulevina vuosina.

Nuorisotiloja maksutta järjestöille

Ensi vuoden alusta voivat helsinkiläiset järjestöt käyttää ilmaiseksi Helsingin kaupungin nuorisotilojen toimipisteiden tiloja. Aiemmin mahdollisuus oli vain helsinkiläisillä nuorisojärjestöillä.

Varattavissa on noin 60 tilaa ympäri Helsinkiä. Tilapäisiä käyttöaikoja voi tiedustella toimipisteistä ympäri vuoden. Va-

kituiset vuorot, jotka kestävät elokuusta toukokuuhun, tulee varata halutusta toimipisteestä huhtikuun viimeiseen arkipäivään mennessä. Hakulomakkeita saa nuorisotilojen toimipisteistä nettisivuilta ja toimipisteistä.

Käyttövuoroja on rajallisesti, joten etusijalla ovat helsinkiläiset nuorisoyhdistykset, -piirijärjestöt ja -ryhmät. Tiloja voi-

vat käyttää muutkin kuin järjestöt, esimerkiksi yksityishenkilöt ja taloyhtiöt, mutta niille tilat ovat maksullisia.

- Tilatiedot ja -hinnat löytyvät nettiosoitteesta nuorisohel.fi > Järjestöille ja nuorten ryhmille > Tiloja järjestöille ja ryhmille. Toimipisteiden tiedot löytyvät puolestaan osoitteesta nuorisohel.fi > Nuorisotilat.

Joel Paterson & The Modern Sounds

Huippuswingiä Malmille on luvassa suoraan Chicagosta! Vintage ei ole vain vaatetystyylä, vaan myös musiikkisuuntaus, jonka houkuttelevimpia edustajia on Joel Paterson & The Modern Sounds. Kyseiselle retro-triolle palkintoja on satanut ja TV-esiintymisiä riittänyt. Bändi esiintyy Malmitalossa **25.1. kello 19.**

Joel Paterson & The Modern Sounds

Joel Paterson yhtyeineen on omistautunut traditionaaliselle amerikkalaismusiikille, erityisesti rockabillylle, hot-jazzille, westernswingille, klassiselle bluesille ja kaikelle siltä väliltä. Yhtye on "atomikauden" ajanhermolla tuoden nykyaikaan kuultavaksi 30-, 40- ja 50-luvun parhaat soundit. Patersonin ja kumppaneiden perinpohjaisuus sisältää myös aikakaudelle tyypilliset asusteet ja instrumentit. Pistä vintagea päälle ja suuntaa Malmitaloon kuuntelemaan huippuunsa hiottua tyylikästä, huumorintajuista ja mestarin otteen etenevää konserttia! Liput 12 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Malmitalossa tunnelmoidaan

Malmitalossa soivat joululaulut sekä swingin tahdissa että kuorona.

The Great Helsinki Swing Big Bandin Jouluspecial on **15.12. kello 19.** Ison orkesterin laulusolisteina ovat Annimaria Rinne ja Juki Välipakka, pasuunalla sooloja vetelee orkesterin kapellimestari Antti Rissanen. Lähde mukaan perinteeksi muodostuneeseen hauskaan svengaavaan joulukonserttiin kokemaan joulumeininkiä swingin henkeen. Liput 15 e, lipun-

myynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Toinen Malmitalon joulupe-rinteistä on sekakuoro Helsin- gin laulun joulukonsertti. Tänä vuonna se on **16.12. kello 17.30** ja nimeltään Joulun kellot soi- vat. Kuoro heläyttää ilmoille tut- tuja ja klassisia joululauluja. Ta- lon tapoihin kuuluu myös, että konsertin jälkeen on joulupuuro- tarjoilu yleisölle Malmitalon ra- vintolassa. Vapaa pääsy.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Kuva Teemu Salminen

The Great Helsinki Swing Big Bandin Antti Rissanen ja Annimaria Rinne jouluisissa tunnelmissa.

Tuoretta poppia ja latinorytmejä

Joulun alla ilmestyi pitkänlin- jan laulaja ja lauluntekijän Simo Naapurin pitkäsoitto Talvi- päivänseisaus. Levyn julkaisun kunniaksi Malmitalossa on kon- serti **20.1. kello 19.**

Naapurin sävellykset ja sa- noitukset pohjaavat laajaan mu- siikkitylien skaalaan. Konser- tissa hän esittää yhtyeineen tuo-

reen albumin antia sekä läpi- leikkauksen aiemmasta tuo- tannostaan latinalaisrytmejä ja popkappaleita.

Aiemmin Simo Naapuri on keskittynyt musiikin säveltämi- seen ja sanoittamiseen muille artisteille, mutta nyt pitemmän tauon jälkeen hän esittää mu- siikkiaan lavoilla ja levyillä itse-

kin. Naapuri on kirjoittanut mu- siikkia Suomen eturivin esiin- tyjille ja tekee myös englannin- kielistä materiaalia pitkäaikai- sen yhteistyökumppaninsa Chris Vee'n kanssa. Liput 10 e, lipun- myynti p. 09 310 12000 ja Lippu- palvelu.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Muksuille

Erilainen joulukalenteri

Talvi tulee silloin, kun kat- son ulos ja näen että liu- kumäki on peittynyt lumeen." Amanda 8 v. Vuotalon sanatai- deryhmän lapset ovat syksyyn mittaan kirjanneet ylös ajatuk-

siaan talvesta. Vuotalon aulan ikkunoihin heijastettavat teks- tit vaihtuvat päivittäin aina jou- luaattoon asti.

- Vuotalo, Mosaikkitori 2, www.vuotalo.fi

Kaunotar ja peto

Aurinkobaletin elämykselli- nen tanssisaatio Kaunotar ja peto kertoo klassikkotarinan hy- vyydestä, rakkaudesta ja myö- tätunnosta tarjoten jännitystä ja romantiikkaa koko perheel- le. Aurinkobaletin versiossa sa- dun lumoon uppoudutaan tans- sin, teatterin ja animaation kei- noin. Kaunottaren ja pedon suunnittelusta, koreografias- ta ja ohjauksesta vastaa suoma- laisen tanssin uranuurtaja, tai- teen akateemikko Marjo Kuuse- la. Esitys riemastuttaa kaikkia muksuista mummiin Malmita-

Kuva Juha Lukala, Aurinkobaletti

lossa **29.1. kello 15.** Kesto noin 55 min. Suositellaan yli 5-vuo- tiaille. Liput 4 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

- Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Yksipyöräisiä ja akrobatiaa

Sirkus Sirius esittää iloista ja vauhdikasta sirkusohjelmaa koko perheelle Viikin Garde- niassa sunnuntaina **19.12. klo 16.** Ohjelmassa on muun muassa yksipyöräisiä ja akrobatiaa. Esi- tyksen jälkeen lasten on mah-

dollista testata omia sirkustai- tojaan vaikkapa yksipyöräisellä pyörällä. Sisäänpääsymaksu 5 e aikuiset ja 3 e lapset.

- Gardenia-Helsinki, Koetilantie 1, Viikki, p. 09 3478 400, www.gardenia-helsinki.fi

Ois joulu hääppöinen!

Jos joku väittää, ettei joulu ole hääppöinen, niin mars ki- pin kapin Kanneltaloon oikai- semaan asia, sillä Kannelmäes- sä tonttuilee joulun alla Hääp- pöset-orkesteri. **18.12. kello 14** on luvassa riemukasta menoa ja vipinää kaiken ikäisille: yleisö saa kuulla upouusia joululaulu- ja sekä luoda niitä itsekkin. Halu- tessaan voi ehdottaa aiheita tai

hahmoja seikkailemaan uusiin lauluihin, improvisaatioteatteri- hengessä. Vähempikin saa jalan vippaamaan ja pikkutontut hip- paamaan!

Hääppösten musiikkiin voi tutustua etukäteen muun muassa katsomalla Pikku Kak- kosen Musavideot-sarjaa. Kon- sertin ohjelmistossa on luvassa esimerkiksi Hääppösten hilpeä-

Hääppöset

nä sovituksena Ipanapa-levyn talvilaulu, johon Jolanda Hääp- pönen teki tekstin. Liput 4 e, va- raukset p. 09 310 12000 (ark. klo 12–18)/ lipunmyynti.kannelta- lo@hel.fi sekä Lippupalvelu.

- Kanneltalossa, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi

Jouluista ohjelmaa lapsiperheille

On kuningatar jään, en tah- do lämpimään. Mä jää- tä, lunta rakastan, siis viittaani näin heilautan. Se lämmön hä- vittää, maan peittää lumi, jää." Jääkuningatar Satu Sopanen johdattaa laulun ja leikin voimin

niin perheen pienemmät kuin isommatkin kuulijat keskelle lu- moavaa joulusatua **18.12. klo 13 & 15.** Mukana Vuotalon tal- visissa tunnelmissa musisoi Pik- ku Kakkosesta tuttu EMMA-pal- kittu Tuttiorkesteri. Liput 4 e, li-

punmyynti p. 09 310 12000, vuotalo.lipun- myynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

Lasten iloksi kuullaan Vuotalos- sa myös Nukketeat- teri Sampon Joulu tulla jollot- taa, joka on mukaansatempaava jouluinen nukketeatterikonsert- ti. Yhdessä Duppaduulixin, tont- tuystävien ja muusikoiden kans- sa valmistaudutaan joulun tun- nelmaan **21.12. klo 10.15.** Sopii kaikenikäisille, ja mukana saa laulaa! Liput 8 e, alle 1,5-vuo- tiaat maksutta, ohjatut lapsiryh- mät 6 e/lapsi, 1 e/ohjaaja.

- Varaukset p.09 323 6968, toimisto@nukketeatterisampo.fi Vuotalo, Mo- saikkitori 2, www.vuotalo.fi

Satu Sopanen & Tuttiorkesteri: Jääkuningattaren Joulusatu

Nukketeatteri Sampo: Joulu tulla jollottaa

Näyttelyitä

Suihkulähdeveistoksia Virka Galleriassa

Esplanadin puiston kaksi pientä Viktor Janssonin suihkulähdeveistosta on nostettu pois paikoiltaan ja konservoitu.

Veistokset ovat nyt nähtävillä kaupungintalon ala-auilan Virka Galleriassa. Takaisin puistoon ne palautetaan vapun tienoilla.

VIRKA

Helsingin kaupunki tilasi Viktor Janssonilta veistokset sijoitettavaksi Esplanadin Kappelin soittolavan molemmille puolille vuonna 1939 julistetun kilpailun perusteella. Suihkulähdeveistokset Leikki II ja Ilmaisuiyiti asetettiin paikoilleen keväällä 1942.

Viktor Jansson teki uransa aikana joitakin monumentaali-

teoksia ja sankaripatsaita, mutta hänelle mieluisin tapa toteuttaa itseään olivat nimenomaan pienimuotoiset ja huolettomista aiheistaan tunnetut veistokset.

- Lisätietoja veistoksista saa nettiosoitteista www.taidemuseo.fi.
- Virka Galleria, Sofiankatu 1, avoinna ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17. (Huom. 1.1. alkaen la–su klo 10–16).

Kaupungintalon tarina -näyttely lapsille

Mitä poppaneissa tehtiin? Asuuko kaupungintalossa nykyään joku? Näyttely kertoo kaupungintalon värikäistä vaiheista 1830-luvulta tähän päivään. Tänä aikana Helsingin hienoimmasta hotellista eli Hotelli Seurahuoneesta

on kuoriutunut nykyainen virastotalo. Näyttelyssä raotetaan salaisuuksien verhoa ja kurkistetaan kuvien kautta kaupungintalon suljettuihin sisätiloihin. Lisäksi lapset voivat harjoitella äänestämistä minivaltuus-

tossa, leikkiä 1800-luvun kahvikutsuja ja oppia viuhkakielen koodeja. Näyttelyyn liittyy opetusmateriaalia, joka on www.virka.fi -sivustolla. Näyttely on avoinna **16.1. asti**.

- Virka Galleria, Sofiankatu 1, avoinna ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17. (Huom. 1.1. alkaen la–su klo 10–16). Sisäänpääsy on maksuton. p. 09 310 11111.

Sokea piste

Mari Pihlajakosken maalauksia on esillä Malmitalon galleriassa **16.12.–22.1.** Jokaisella ihmisellä on silmässä fysiologinen niin sanottu sokea piste. Yleensä sokealla pisteellä kuvataan minän rajoittuneisuutta – muut huomaavat, mutta minä en havaitse. Pihlajakoski (s. 1975) kuvaa nyky-yhteiskuntaa ja siinä elävien ihmisten rikkinäisyyttä kuvaamalla maalauksen keinoin yhteiskunnan epäkohtia ja sokeita pisteitä: pinnallisuutta, melankoliaa ja ulkopuolisuuden tunnetta.

- Galleria on avoinna arkisin ma–pe klo 9–20, la 9–16 paitsi 23.12. ja 31.12. suljetaan klo 16 ja jouluaattona 24.12. suljettu. Vapaa pääsy.
- Malmitalon galleria, Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Mari Pihlajakoski: The Black Box

Videotaidetta Kluuvin galleriassa

Jenni Toikan näyttelylle niemen antava Misfit-videoteos on kuvattu viime keväänä Tsekin maaseudulla, Klenovassa, joka on tunnelmaltaan ainutlaatuisen, muistuttaen maisemamaalauksen klassikkoja. Videoteoksen hahmot; nainen, mies, poika

ja keltainen hattu eivät ole anonyymeja, vaan ne näyttäytyvät tärkeinä vertauskuvina ja sisälön rakentajina.

Jenni Toikka viimeistelee Kuvataiteen maisterin opintoja Kuvataideakatemiassa. Toikan edellinen videoteos Sovitus

on palkittu kansainvälisesti ja se on ostettu myös Kiasman Koolemiin.

Näyttely on esillä **2.1. saakka** ja sinne on vapaa pääsy.

- Kluuvin galleria, Unioninkatu 28 B, sisäpiha, 4. krs, avoinna ke–su klo 11–18 (suljettu 24.–26.12 ja 1.1.).

Joulun tunnelmaa Ruiskumestarin talossa

Helsingin kaupunginmuseo on avannut jälleen Kruununhaassa sijaitsevan kantakau-pungin vanhimman puutalon.

Pieni keltainen puutalo on sisustettu siinä 1860-luvulla asuneen ruiskumestarin Alexander Wickholmin ja hänen perheensä kodiksi. Palokalustosta huolehtinut ruiskumestari kuului kaupungin pikkuvirkamiehiin, joiden tulot eivät olleet suuret, mutta joilla oli kova halu asua säädynmukaisesti. Niinpä Ruiskumestarin talon pikkuisessa salis-

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

Lieden lämpöä Ruiskumestarin talossa Kruununhaassa.

sa on muodinmukainen trumpet-tisohva ja komea pietarilainen kirjoituslipasto, mutta keittiön puolella roikkuvat reikäleivät ka-tossa ja nurkassa on kirnu.

- Talo on avoinna kävijöille 17.12. asti ke–pe klo 14–18 ja viikonloppuisin klo 11–17 ja 18.12.–9.1. ke–su klo 11–17.
- Ruiskumestarin talo, Kristianinkatu 12, p. 09 3107 1549. Talo on suljettu 24.–26.12. Vapaa sisäänpääsy.
- Lisätietoja saa kaupunginmuseon kotisivuilta www.helsinginkaupunginmuseo.fi/ruiskumestarinvalo

Kuva Postimuseo

Postimuseon Hyvän tahdon joulu -näyttelyssä kerrotaan muun muassa, että Pelastakaa Lapset ry tukee noin 400 perhehoidossa olevaa lasta ja nuorta sekä yli 200 sijaisperhettä.

Hyvän tahdon joulu

Joulu on muistamisen, lämpimien ajatusten ja lahjojen antamisen aikaa. Postimuseon Hyvän tahdon joulu -näyttelyssä hyväntekeväisyysjärjestöt kertovat toiminnastaan ennen ja nyt. Lisäksi näyttelyssä voi tutustua erilaisiin hyväntekeväisyysmerk-

keihin ja -postikortteihin. Hyvän tahdon joulu -näyttely on esillä **2.1. asti** ja avoinna ma–pe klo 10–18 ja la–su klo 12–17. Museoon on vapaa pääsy näytte-lyn ajan.

- Postimuseo, Helsingin pääpostitalo, Asema-aukio 5 H, www.posti.fi/postimuseo.

Hetkiä helsinkiläisissä kahviloissa

Valokuvataiteen opiskelijat perehtyivät viime kesänä kahvilakulttuuriin. Kuvaajien aistimat tunnelmat sekä aurinkoinen kesä näkyvät kuvauskoh-teiden valinnassa ja herkullisissa sekä yllättävissäkin yksityis-kohdissa. Kuvattujen kahviloiden joukkoon mahtuu niin varjoisia keitaita, mutkattomia kahvikios-keja, tyylikkääntä klassikkoja kuin boheemeja indie-kahviloitakin.

Café 2010 – Hetkiä helsinkiläisissä kahviloissa -näyttely on avoinna Hotelli- ja ravintolamuseossa **21.4. asti**. Valokuvaus-projekti ja näyttely ovat osa Hotelli- ja ravintolamuseon nyky-

dokumentointityötä. Näyttely on toteutettu Hotelli- ja ravintolamuseon ja Taideteollisen korkeakoulun valokuvataiteen opiskelijoiden yhteistyönä. Museo on avoinna ti–su klo 11–18 (suljettu 23.12.–3.1.). Sisäänpääsymaksu 2/1 e.

- Kaapeli, Tallberginkatu 1 G 60, www.hotellijaravintolamuseo.fi

Kuva Tekla Pohjalainen, Café Kappeli

Kuva Minna Kallinen, Bear Park Café

Signe Branderin Helsinki-kuvia Vuotalossa

Vielä on mahdollisuus nähdä otos Signe Branderin Helsinki-kuvista, joita oli esillä Hakasalmen huvilassa. Nähtävillä on Branderin tuttuja, usein käytettyjä katunäkymiä ja pi-hakuvia, mutta myös harvem-

min nähtyjä otoksia 1900-luvun alun muuttuvista kaupunkimaisemista. Vuotalon galleria **11.2. asti**, ma–to 10–20, pe 10–18, la 10–16. Vapaa pääsy.

- Vuotalo, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi

Ihan Utopistista! Vai onko?

Viime vuonna käytiin kiivasta kotimaista keskustelua ydinvoiman käytöstä. Kesän lopulla Venäjän metsäpalot uhkasivat ydinteollisuusalueita ja maailmanpolitiikan näyttämöillä Pohjois-Korea ja Iranin uraalin rikastamisprojektit herättivät pelkoa.

Helsinkiläinen Monoteatteri tarttui vakavaan ja tunteita herättävään aiheeseen ja valmisti viime vuonna Q-teatteriin esityksen Utopia. Utopian lähtökohtana on Tsernobylin ydinvoima ihmisen utopiana uudesta paremmasta maailmasta. Se tarkastelee ihmisen pelkoja tuntematonta ja näkymätöntä kohtaan ja

sitä, miten tällaisissa tilanteissa väijäämättä käytetään valtaa. Samalla se käsittelee myös sankaruutta ja utopioita absurdin huumorin keinoin.

Työryhmä on poikkitaiteellinen ja ennakkoluulottomasti rajojaan kokeileva, joten lavalla nähdään myös videoprojisoituja, tanssia, klovneja ja livemuusiikkia.

• Monoteatterin esitykset ovat 27. ja 28.1. klo 19. Liput 12/10/5 e, varaukset p. 09 310 12000 (ark. klo 12–18) / lipunmyynti.kanneltalo@hel.fi sekä Lippupalvelu.

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi.

Koskettava Broadway-menestys

Studio Pasilan uutuusmusikaali Next to Normal on koskettava kuvaus tavallisesta perheestä, joka yrittää pitää huolta itsestään ja toisistaan. Kun perheessä yksi sairastuu, eivät muutkaan voi hyvin. Rankasta aiheestaan huolimatta Tom Kittin säveltämä ja Brian Yorkeyn kirjoittama musikaali osuu suoraan sydämeen.

Next to Normal -musikaalin Broadway-versiota on luonnehdittu tämän hetken tunteisiin vetoavimmaksi Broadway-musikaaliksi. Sekä yleisö että kriitikot ovat ylistäneet esitystä, muun muassa New York Times luonnehtii musikaalia rohkeaksi ja henkeäsalpaavaksi. Washington Post nimitti sitä musikaalin tulevaisuudeksi ja Rolling Stone kehui sen olevan ylivoimaisesti kauden paras musikaali.

Kolmella Tony-palkinnolla ja draamasarjan Pulitzer-palkinnolla 2010 palkittua musikaalia esitetään New Yorkin lisäksi Oslon ja nyt meillä Helsingissä ihan omana versiona.

Mikko Koivusalon suomentaman musikaalin ohjaa studio Pasilaan Markku Nenonen, joka vastaa myös pukusuunnittelus-

ta ja koreografiasta. Musikaalin svengaavaa musiikkia tulkitsevat laulavat näyttelijät Vuokko Hovatta, Juha Junttu, Jonna Järnefelt, Petrus Kähkönen, Tuukka Leppänen ja Antti Timonen.

• Helsingin Kaupunginteatterin teatteristudio Pasila (Ratamestarinkatu 5), liput 38 e.

• Lipunmyynti, p. 09 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19 ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,76 e/min + pvm).

Next to Normalin näyttelijät laulavat tiensä suoraan katsojan sydämeen.

Kongo esillä elokuvafestareilla

DocPoint-festivaali järjestetään Helsingin elokuvateattereissa 25.–30.1. kymmenettä kertaa. Sen kunniaksi on tarjolla sarja harvoin nähtyjä klassikkodokumenttielokuvia vuosien varrelta. Yleisö on saanut äänestää suosikkinsa mukaan sarjaan. Festivaalin ohjelmiston päähuomio kohdistuu 50-vuotista itsenäisyyttä juhlivan Kongon nykytilaa esittelevään dokumenttielokuvasarjaan, joka nähdään Kiasmassa.

Tarunhohtoinen, mystinen ja suurien inhimillisten katastrofien luoma kuva lähes Euroopan kokoisesta valtiosta johdattaa katsojan syvälle Afrikan ongelmien ytimeen. Kongo-sarjan dokumenttielokuvat keskittyvät nykyaikaan. Tekijöinä ovat sekä kongolaiset elokuvantekijät että entisten siirtomaaisäntien, Belgian ja Hollannin, dokumentaristit. Berliinin elokuvajuhlilla suurta huomiota saanut episodielokuva Congo in Four Acts on koot-

tu kongolaisten elokuvantekijöiden lyhytelokuvista. Ne kuvaavat pääkaupunki Kinshasan arkipäivän tapahtumia suurella ironialla.

Malmitalossa ja Vuotalossa tullaan näkemään valikoima kotimaisen esityssarjan parhaimmistoa, ja festivaalin jatkot järjestetään molemmissa taloissa aiempien vuosien tapaan helmi-kuun alussa.

• www.docpoint.info

Muuta menoa

Ensiesittelyssä Suomessa

Alfa Romeo Giulietta esitellään ensi kertaa Suomessa Helsingin Messukeskuksessa 8.–9.1. järjestettävässä AutoExpossa. Alfa Romeon satavuotisen taipaleen uutukainen Giulietta on sekoitus hallittua urheilullista ja kaunista muotoilua. Giulietta on myös kompaktin kokoluokan turvallisin auto täydellä viiden tähden Euro NCAP -tuloksellaan.

Kuva www.ato.fi, kuvassa Alfa Romeo Giulietta

Messukeskuksessa on myös ainutlaatuinen mahdollisuus nähdä aito Le Mans -auto livenä. Ensimmäistä kertaa Suomessa ”vieraileva” Gulf Lola-Aston Martin on esillä kotimaisen moottoriurheilukauden käynnistävässä VM Motorsport Show -tapahtumassa Autoracingin osastolla.

VM Motorsport Show -tapahtumassa on edustettuna koko

moottoriurheilun kirjo kilpailijoista kilpikalustoon, tapahtumajärjestäjistä välinekauppiaisiin ja alan palvelujen tarjoajiin.

• AutoExpo ja VM Motorsport Show ovat avoinna 8.–9.1. kello 10–17. Molempiin tapahtumiin pääsee tutustumaan samalla 18 euron lipulla. www.autoexpo.fi ja www.motorsportshow.fi.

Kuva Aston Martin Racing, kuvassa Gulf Lola-Aston Martin

Doubles vai Troubles?

Jyrki Karttusella on pian monta päätä ja Bad Body Day, kun Stoassa nähdään tammi-kuussa Karttunen Kollektivin uusi tanssiesitys Bad Body Doubles. Karttusen johdolla toimiva nykytanssiryhmä on tunnettu huumoripitoisesta otteestaan ja lämminhenkisestä, leikkisestä tanssista.

”Henkiin herääviä tai henngettömiksi vajoavia kohtauksia elävistä ja kuolleista; esiintyjistä, hahmoista, rooleista ja tyypeistä. Aiheita on rakkaudesta, empatiasta, väkivallasta ja ihmisyysdestä. Joukossa on emotionaalisiin rajatiloihin etsittyviä kohtauksia, joissa ainakin saatutaan, istuudutaan ja poistutaan. Lisäksi mukana on amatöörimäistä nukketatteria ja

Kuva Marko Mäkinen

taikuutta, vahvoja meikkejä ja kaikkienensa avointa keinotekoisuutta. Tähän pyritään”, luonnehtii ryhmä uutuusteostaan.

• Esitykset ovat 21.1. & 22.1. klo 19, 23.1. klo 15, 25., 26., 28. & 29.1. klo 19, 30.1. klo 15. Liput 20/12 e, lipunmyynti p. 09 31012000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Runo voi olla räppiä

Uudet ja vanhat riimit kohtaavat Stoassa 18.12. klo 18 nuorten monikielisessä rapesityksessä. Onko räppäys vähän kuin lausuntaa? Ja kuka se alun perin riimitteli musiikin säestyksellä, eikö se ollut Väinämöinen? Maailma mullistuu, mutta runo pysyy. Se vain muuttaa muotoaan. Stoa räppäystapah-

tumassa nuoret rap-runoilijat esittävät nyt omia riimejään yhdessä vanhemman polven runoilijoiden kanssa. Runous on aina ollut ihmisten pelon ja toivon tulkki – niin nytkin. Ja nuorten maailmassa rap on nykypäivän runoutta. Vapaa pääsy.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Sött och gott. Många Marthor möts i kretsar kring mat. En ny krets för riktigt unga kvinnor ska starta inom kort.

Kanel, kardemumma och kakao

Dofterna söker sig ut i mörkret på Stora Robertsgatan och kommer från kanel, kardemumma, kokos, kakao, apelsinskal, socker, sirap och saffran. Det är dofter av jul och uppstår när elva praliner samlas för att röra till sött och gott till jul.

Pralinerna är en av de fyrtio kretsarna inom Helsingfors Marthaförening som firade 110-årsjubileum i år. Och stället där de samlas den tredje tisdagen varje månad är Kokvrån som ligger på Stora Robertsgatan. Kokvrån är i praktiken ett stort kök, välförsett med kastruller och pannor, ugnar och spisar, arbetsbord och så förstås ett matbord där det mesta av den tillredda maten ska avnjutas.

"Vi träffas oftast kring mat och inte sällan blir det tre rätters menyer med mängder av mat. Det handlar inte bara om att tillreda mat, minst lika

viktigt är umgänget. Alla är inte gamla bekanta och det är inte fråga om en sluten krets. Pralinerna välkomnar nya medlemmar", säger Pia.

När Pralinerna träffas en tisdagskväll lagom inför jul står det härliga till när Pia, **Fia, Maija, Alice, Olga, Tessa, Maria** och några till ska knåda, kavla och koka. Någon har tagit med ett knippe recept och så delar man på uppgifterna, det ska bli marknadskakor, chokladgodis, knäck, pepparkakor och pepparnötter.

"Vet någon var marknadskakor är", undrar någon men ingen har svaret.

"Vi bakar så får vi smaka".

Det blir snabbt hett kring kastrullerna och i närheten av ugnen. Kinderna blossar när de sista plåtarna med pepparkakor ska gräddas medan chokladgodiset och knäcken kyls ner i kylskåpet. Surmjöklslimporna ser smått konstiga ut men doftar gott. Pepparkakorna ska dekoreras med kristyr och resultatet påminner om pepparkakor som dekorerats på dagis.

"Men det smakar jul och gott".

Många av Marthaföreningens kretsar ägnar sig uttryckligen åt mat.

"Matlagning är viktigt men många har också annat program. Haga-sessorna är en helt ny krets och där träffas småbarnsmammor i trettiårsåldern för att prata sådant som är aktuellt i vardagen

gen med små barn. Pinglorna är en ännu yngre krets med medlemmar som är kring 25 år, säger verksamhetsledare **Anita Paulig** och fortsätter: "Och så är vi i gång med att starta ytterligare en krets för unga kvinnor. Målgruppen är kvinnor som är plus-minus 20 år. Den som är intresserad ska ta kontakt med kansliet på tfn 09 694 3902.

Handarbete, teaterbesök, trädgårdsskötsel är andra typiska Marthaprogram men så finns kretsar med tydlig fokus som Businessmarthorna med syfte att stöda kvinnan i yrkeslivet och hemmet samt Wellnessmarthorna som möts kring föredrag om hälsa och livsstil, motion och recept som är skonsamma för midjan.

På förteckningen över de fyrtio kretsarna finns en hel del som startat på 2000-talet och imponerande är att kretsarna Tölö-Munksnäs från 1899 och Fredriksberg från 1907 fortfarande är aktiva och i full gång.

Helsingfors Marthaförening har drygt 750 medlemmar. Nästan alla är kvinnor men det finns kretsar som Traktörerna som är så kallade mixed med några manliga medlemmar.

"Man kan beskriva Marthorna som ett livskraftigt svenskspråkigt nätverk för kvinnor i alla åldrar. Män är välkomna och det skulle vara roligt om någon ville starta en manlig krets", säger Anita Paulig.

Foten Leif Weckström

Snällare har ingen varit. Det försäkrar Felix för julgubben som har en bråd kväll på julaftonen.

Nu är det jul igen

Doftande julgranar, tindrade jul-ljus och julbord som dignar av jul-mat. Jultomten eller julgubben och så alla julklappar till nära och kära.

Julen är en speciell högtid och förvänt-ningarna är ofta stora. Helst ska man njuta av förberedelserna men för många blir dagarna före julaftonen stressiga. Och så finns alla de som är ensamma och inte har tillgång till den gemenskap som julen gärna ska symbolisera.

Men man kan träffa folk och känna på julstämning på jultorgen, Tomasmarkna-den i Esplanadparken pågår fram till den 22 december och är öppen alla dagar. Ny-komlingar som julmarknader hittar man på Narinken i Kampen och så förvandlas också Centralgatan till en julmarknad.

Högtidlig julstämning utan kommer-siell anknytning kan man njuta av i kyr-korna där den traditionella allsången De vackraste julsångerna drar fullt hus. De tre svenska församlingarna bjuder på skö-na julsånger enligt följande:

- **Johannes församling:** Den 19 decem-ber kl. 18 i Gamla kyrkan, 22 december kl 18 i S:t Jacobs kyrka och 26 decem-ber kl. 18 i Berghälls kyrka.

- **Matteus församling:** Den 15 decem-ber kl. 19 i Degerö kyrka, 16 december kl. 19 i Kvarnbäckens kyrka, 19 decem-ber kl. 18 i Matteuskyrkan och 20 de-cember kl. 19 i Nordsjö kyrka.

- **Petrus församling:** Den 12 december kl 16 i Munknäs kyrka och den 19 de-cember kl. 16 i Kottby kyrka.

- Traditionell julsång med Akademiska sångföreningen och Lyran, 17 december kl. 18.00 respektive 20.30 i Johannes-kyrkan.

- En alldeles annan typ av julmusik ljuder i Tempelplatsens kyrka den 4 ja-nuari 2011 kl 19 då jazzsångerskan **Ma-riah Hortans** och gitarristen **Mathias Sandberg** uppträder med Juljazz.

Och som julklappar kan man välja etiska sådana. Bland annat Röda korset, Unicef, Amnesty, Interpedia, Kyrkans ut-landshjälp, Rädda Barnen, Finlands flyk-tinghjälp, Finlands scouter och Världsnaturfonden WWF har alternativa julklap-par som samtidigt stöder behjärtansvär-da ändamål.

Svenska dagvården under nytt tak

Samma daghem, samma adress, samma "dagistanter" och sam-ma vardagsrulljangs. Det gäller när en administrativ omställ-ning genomförs inom den svenska dagvården i stan.

"Det är ingenting dramatiskt som sker utan det handlar om en reform som ska leda till större möjligheter att koordinera och att skapa förutsättningar för ännu bätt-re samarbete och verksamhet", säger pro-jektkoordinator **Camilla Zakowski** och tillägger att omställningen också resul-terar i att man har tydligare grepp om helheten. Man ska också uppnå synergi-effekter rörande lokaliteterna men det är fråga om senare projekt.

Det som nu sker är att den svenska barndagvården, som hittills har adminis-trerats av socialverket, blir i årsskiftet en del av utbildningsverkets verksamhet. Linjen för svensk utbildning vid utbild-

Foto Lef Weckström

ningsverket har hand om de svenska lågstadierna, högstadierna och gymnasierna. Och från 1.1.2011 har linjen alltså även hand om den svenska dagisverksamheten.

I Helsingfors finns 32 svenska daghem och 12 svenska grupp-familjedaghem. Och så köper staden svenska dagvårdstjänster av 12 privata daghem. Det finns dessutom yt-terligare fyra privata daghem i stan. 350 anställda på daghemmen övergår i utbild-ningsverkets tjänst.

"Omställningen innebär inga fysiska ändringar. Daghemmen fortsätter där de nu verkar, på samma plats, med samma män-niskor och samma rutiner. Och vi tar inte ef-ter Sverige där man genomförde en liknan-de reform men ändrade då på hela begrep-pet barndagvård så att man nu bara talar om förskola oavsett hur gammalt barnet är. Vi gör det alltså inte", försäkrar Zakowski.

I korthet

Gratis film om Helsingfors

Helsingfors stadsmuseum bjuder dagligen på gra-tis filmföreläsningar på Kino Engel. Det mesta går på finska, och det finns en hel del stumfilm, men onsdagen den 15 december visas film med svensk text eller svenskt ljud om stadsdelen Skatudden, om arkitekten **Alvar Aalto** och om stadsfullmäkti-ge som började sammanträda 1876. Samma dag visas dessutom tre filmer om de ryska kejsarna **Alexander I**, **Nikolaj I** och **Alexander II**. Kino Engel finns på Sofiegatan 4.

Fina foton från sjuttioalet

Asfalt och solrosor heter den nya fotoutställning-en i Villa Hagasund. Där man i början av året visa-de **Signe Branders** skildring av det tidiga 1900-ta-lets Helsingfors har **Simo** och **Eeva Rista** doku-menterat vardagen på 1970-talet. Trots att det handlar om en stad och en tid som fanns för bara fyrtio år sedan har mycket förändrats och det gäl-ler allt från miljöer och människor till bilar och kläder. En sevärd utställning som pågår till 27 fe-bruari 2011. Gratis inträde. Villa Hagasund ligger vid Mannerheimvägen 13.

Tweens för flickor i åk 5–6

Tweens är gruppen ska starta efter jullovet på ungdomsgården Sandels i Tölö. Tweens är avsett flickor som vill ha roligt och syssla och pyssla i en liten grupp. Vi utgår från gruppens önskemål och det kan handla om att göra egna skönhetspro-dukter, dans, vägglättring, mode, skönhet, vän-ner och pojkvänner. Meningen är att träffas på onsdagar kl. 15–16.30 med start i januari. Sandels bjuder på mellanmål och som ledare fungerar **De-nice Lönnroth**. Anmälan på tfn 09 310 89126.

Teater Sirius ger Beckett

Samuel Becketts tragikomiska klassiker från 1949 I väntan på Godot kommer upp på repertoarer-na med jämna mellanrum och nu är det Teater Si-rius som sätter upp pjäsen i regi av **Niklas Goundstroem**. Sirius är en av grupperna som spelar på Universum på Styrmansgatan föreställningarna ges mellan den 6 december och 31 januari.

Form och design på Arbis

Vårterminen på Arbis kommer i gång den 10 januari och utöver alla kurser, som antingen fortsätter från hösten eller är nya, står bland annat samtalet Vad är design på programmet. Det är glasformgivaren **Camilla Moberg** som samtarar med galleristen **Ka-tarina Siltavuori** och det sker den 12 januari. Kurs-utbudet finns i programhäftet för 2010–2011 och i en särskild bilaga som utkommer på årets sista dag.

Registratorskontor vid en adress

Registratorskontoren sammanslås till en enda en-het, med två filialer vid socialverket respektive anskaffningscentralen, från början av 2011. Hel-singfors stads registratorskontor ska verka i stads-huset och är öppet må–fr kl. 8.15–16. Man även utom tjänstetid kan man lämna in handlingar på stadshuset på vardagar kl. 9–19 och lö–sö kl. 10–16. Adressen är Norra esplanaden 11–13, e-post på helsinki.kirjaamo@hel.fi. Tidigare har var-je ämbetsverk haft ett eget registratorskontor.

Barnböcker som yrke och arbete

Bokprat och läslust, böcker och berättelser, verser och sagor. Susanne Ahlroths vardag är full av böcker och mest slukar hon böcker för barn och unga. Men så är hon också svensk barnbibliotekarie och avdelningschef på Richardsgatans bibliotek.

Susanne Ahlroth har arbetat med böcker för barn och unga i femton år.

”Jag var länge den enda svenska men i dag är vi två. Annika Sandelin är min kollega. Vi arbetar båda på Richardsgatan. Biblioteket har den största svenska utlåningen, det är trivsamt och det ligger så centralt att det är enkelt att nå oberoende av varifrån man kommer”, säger Ahlroth.

”En annan fördel med att arbeta på samma plats är att vi har grepp om helheten, kan planera tillsammans, dela på uppgifterna och koordinera”.

Till Ahlroths kanske mest synliga och uppskattade verksamhet hör Bokprat som redan har pågått i tio år.

”Jag pratar helt enkelt om böcker. Det främsta målet är att väcka läslusten och den finaste responsen kommer när jag ser hur ivriga barnen är att få låna boken som jag har berättat om. Jag riktar Bokprat främst till elever i årskurserna 5–8 och de kommer vanligen till Richardsgatan. På samma gång har de tillfälle att

lära sig om biblioteksrutiner och skaffa bibbakort”.

Spänning och fantasy

Mest är elever i den åldern intresserade av spänning.

”Men roliga böcker är alltid uppskattade och Harry Potter resulterade i stort intresse för fantasy på samma sätt som Twilight-serien har satt fart på efterfrågan på böcker om vampyrer, änglar och andra mytologiska varelser”.

Foto Leif Weckström

Skattkammare. Barnbibliotekarie Susanne Ahlroth vill väcka läslust bland barn och unga.

Enligt Ahlroth är det inte så stor skillnad på läsvanor mellan flickor och pojkar.

”Däremot kan inställningen till och intresset för att läsa variera väldigt mellan klasserna. Mycket beror på lärarnas inställning. Läsning är något som smittar av sig”.

Ahlroth packar också temakassar som går till de svenska daghemmen.

”Det är inte alldeles enkelt att komma med ett helt daghem till biblioteket så böckerna besöker dagis i stället. Dag-

hemmen håller temadagar och vi packar låneböcker om det aktuella temat i en kass. Det kan vara allt från trafik och natur till känslor och årets fester”, säger hon och fortsätter:

”I en finsk vardag behöver både lärare och dagvårdspersonal stöd för språket. Och vad är böcker annat än språk. Vi har också ordnat föräldrakvällar på biblioteket för att berätta om läsningens betydelse”.

Tips till julhelgen

Ahlroth läser mängder av barn- och ungdomsböcker å yrkets vägnar.

”Men på jullovet och sommarsemestern öppnar jag inte en enda bok för barn eller unga. Då slukar jag vuxenböcker. Nu läser jag mest litteratur från och om andra länder och världar, som Afrika, Asien och Japan. Om sådant som inte finns i min verklighet”.

Och så ger hon några tips på bra läsning under julhelgen.

”Både unga och vuxna kan med fördel läsa den prisbelönade australiska författaren **Sonya Hartnetts** Torsdagsbarn. Som högläsning för de mindre är **Ulf Starks** Diktatorn bra och för de unga rekommenderar jag till exempel **Johanna Tydells** Ursäkta att man vill bli lite älskad. Och jag tror att vuxna njuter av mexikanska författaren **Davis Toscanas** Den sista läsaren.

Afrika tar plats på Arbis

Afrika ligger i luften. Och Afrika tar plats på Arbis som inleder våren med en storsatsning på kontinenten. Afrikadagen är späckad med program om och kring Afrika.

Afrikadagen den 28 januari fyller så gott som hela huset med allt från utställningar och föreläsningar till vin, mat och trummor, dans och sång.

”Afrika är en kontinent med en miljard människor och de flesta av dem är unga och urbana. Var sjätte människa är

i dag afrikan. Det är en världsdel där det händer väldigt mycket just nu. Afrikansk litteratur, musik, film, teater, dans och bildkonst bjuder på nya spännande upplevelser och på Arbis är strävan att bjuda på litet smakprov på Afrika”, säger **Alexandra Ramsay** som är planeringsansvarig lärare i samhällsämnena på Arbis.

Programmet på Afrikadagen är digt. Det hålls flera utställningar, med bland andra **Stefan Bremers** foton från Afrika, och så kan man höra en föreläs-

ning om vinodling i Sydafrika, inklusive vinprovning.

På menyn i kaféet står etiopisk mat och kvällsfesten i festsalen innehåller flera intervjuer och samtal med människor med anknytning till Afrika. Dels får man träffa finländare som verkar i Afrika, dels afrikaner som bor i Finland. Som socker på botten blir det afrikanska rytmer med Afrika-finländska orkestern Faso Kan som uppträder med dans och musik och slutligen bjuder upp publiken till dans.

Men redan innan den egentliga Afrikadagen, den 11 januari har man tillfälle att höra **Annika Luther** berätta om **Wangari Maathai** och andra käringar mot strömmen, en föreläsning som handlar om trädplanteringsrörelsen. Den 19 januari berättar **Stina Berger Eirola** om färgsprakande och livsbejakande afrikanska textilier och den 20 januari talar **Abdirahman Ali** och **Muddle Lilius** om somalisk litteratur och muntliga traditioner.

- www.hel2.fi/arbis/

Foto Leif Weckström

Villa Svea. Ursprungligen byggd i Terijoki men flyttad till Åggelby 1899. Här har bland andra bergsrådet Vilhelm Wahlforss bott. I dag är villan kulturmärkt men obebodd.

Ta en promenad i Åggelby

Stadsdelen Åggelby var i tiden en riktig villastad och i själva verket en självständig kommun tills området annekterades med Helsingfors 1946. Den självständiga kommunen Åggelby existerade mellan 1921 och 1945, före det hörde området till dåvarande Helsinges socken som senare blev Vanda.

I Åggelby bodde folk i stora vackra trävillor och något av den egenartade villamiljön finns fortfarande kvar trots att en hel del har rivits under årens lopp.

De villor som står kvar snuddar vid en svunnen värld och är värda att se. För att underlätta en promenad genom det gam-

la, och nya, Åggelby finns en promenadguide med både karta och korta beskrivningar över villorna och deras historia. Samtidigt får man sig till livs historier om människorna som bodde i Åggelby, bland annat det berömda konstnärskollektivet.

Guiden går att ladda ner på adressen <http://kaupinginosat.net/oulunkyla/kau-punkipolku>. Och den finns alltså också på svenska.

Och namnet Åggelby då? Namnforskningen har inte hittat en entydig förklaring till benämningen men klart är att området nämns i handlingar från 1500-talet, bland annat förekommer Ogleby redan 1543.

Kuva Ralph Larman

Valon vuodenaika kasvaa ja kansainvälistyy

Helsinki taittaa vuoden viimeimmän ajan valoteosten avulla. Tammikuun ensimmäisellä viikolla keskusta muuttuu elämyksellisten valoteosten näyttämöksi. *Valon vuodenaika – Season of Light* -valoteokset valaisevat kaupungin keskustaa laajemmin kuin aikaisempina vuosina. Nyt tapahtumaan tulee mukaan myös useita ulkomaisia valotaiteen huippusuunnittelijoita.

Valomatkalle Espalta Eduskuntatalolle voi osallistua 31.12.–9.1. päivittäin kel-

lo 17–23. Reitti alkaa Espan laualta, jossa hehkuu **Jouko Kärkäisen** rakentama Valokylä. Senaatintorilla keskipisteenä on Tuomiokirkko, jonka kaunistaa arkkitehtuuria valo hyväilee. **Mikki Kuntun** Armo-teoksen lähtökohdat ovat hengelliset. Valomatka jatkuu Unioninkatua pitkin, jossa katsojat johdatetaan erilaisiin tunnelmiin **Martin Kuhnin** teoksella ”100 years”. Unioninkadun varrella, Topelian sisäpihalla, **Antti Sunialan** tuliesitys juhlistaa sirkuksen ja tanssin keinoin tulen

Kuva Kimmo Brandt

Valon vuodenaikan 2011 kansainväliset suunnittelijat Vasemmalta: Tülay Schakir, Matt Clark, Per Sundin, Mikki Kunttu, Martin Kuhn.

kauneutta, lämpöä ja valoa. Kairsaniemen puistossa **Tülay Schakirin** teos ”Hyvä valo, paha valo” elävöittää puistomaisemaa jännittävällä tavalla. **Ralph Larmanin** valokuvanäyttely Sano-matalossa sisältää upeita kuvia viime vuoden tapahtumasta. Larman on maailman huippuja valon ja valotapahtumien dokumentoijana. Eduskuntatalon valaisee **Per Sundinin** teos ”Soul of Suomi”.

• Lisätietoja:

www.valonvuodenaika.fi
www.seasonoflight.fi

Tähtiloistoa ja säkenöivää tunnelmaa Senaatintorilla

Uusi vuosi otetaan vastaan Senaatintorilla ja sen tuntumassa. Aatto aloitetaan Lasten juhalla, jota vietetään Helsingin yliopiston juhlasalissa (Aleksanterinkatu 5) 31.12. kello 17–18. Helsingin kaupungin tarjoamassa konsertissa vuosi 2011 toivotaan tervetulleeksi vanhojen lastenlaulujen siivittämänä.

Musiikkiteatteri Kapsäkin esitys ”Muistoja isoisan laulukirjasta” soveltuu koko perheelle ja johdattaa kuulijansa rakastettu-

jen lastenlauluklassikoiden lämpimään tunnelmaan. Konsertin päättähtenä esiintyy **Paavo Kerosuo**.

Ilmaisliput (enintään 5 lippua/perhekunta, ei ennakko-
rauksia) ovat jaossa 27.–30.12. kello 9–19 Helsingin kaupungin talon Virka Infossa (Pohjoisesplanadi 11–13). Jäljelle jääneitä lippuja voi tiedustella yliopiston juhlasalin ovelta kaksi tuntia ennen tapahtuman alkua. Konsertti järjestetään yhteistyössä An-

nantalon taidekeskuksen ja Helsingin yliopiston kanssa.

Illan uuden vuoden vastaanotto Senaatintorilla tarjoaa kaksituntisen kimaran valovoimaisia esiintyjiä ja säkenöivää tunnelmaa kello 22.15–00.05. Juhlan juontaa **Anna-Liisa Tilus**.

Senaatintorin uusivuosi käynnistyy Philomela kuoron kepein sävelin musiikkineuvos **Marjukka Riihimäen** johdolla. Kello 22.45 siirtyy huomio hetkeksi yleisöön **Taina Kanervan**

ja Tanssikoulu Sambicin rytmitehtyryhmän temmatessa torilla juhlijat hilpeään tanssiin.

Myös televisioiden ääressä uutta vuotta vastaanottavat pääsevät mukaan Senaatintorin juhlintaan kello 23 lähtien, jolloin TV1 välittää suorana Vuosi vaihtuu Senaatintorilta -lähetyksen. Aluksi runoilija **Sinikka Vuola** lausuu kirjoittamansa runon uudelle vuodelle. Sen jälkeen estradin ottaa haltuunsa **Paula Koivuniemi** orkestereineen sekä

hänen tähtivieraansa taiteilija **Vesa-Matti Loiri**.

Uudenvuoden perinteiden mukaisesti lähetyksessä kuullaan Helsingin piispa **Irja Askolan** ja yliormestari **Jussi Pajusen** tervehdykset sekä lauletaan yhdessä Maamme-laulu.

Vuoden vaihtuessa ja lähteyksen lopuksi lumoudutaan ilotulituksesta, jonka Senaatintorin taivaalle loitti tämän vuoden Ilotulituksen Suomen Mestari, Pyroman Oy.

Helsinki elokuvissa

Tunnistatko elokuvan kuvauspaikan?

Puutalojen Kallio -kirjan julkaisun kunniaksi kysymys **Matti Kassilan** jännityselokuvasta *Tulipunainen kyhkynen* (1961). Tunnistatko tämän **Tauno Palon** ja **Helen Elden** kohtaamispaikan? Tarinan Ritvan talo on sijainnut/sijaitsee todennäköisimmin Kallion tai Vallilan suunnalla. Tiedätkö muita suomalaisten jännityselokuvien kuvauspaikkoja esimerkiksi elokuvista *Kohtalo johtaa meitä* (1945), *Yhden yön hinta* (1952), *Rak-*

kaus kahleissa (1955) tai *Kohtalo tekee siirron* (1959)?

Kaikista vanhoista elokuvista tietoja otetaan mieluummin vastaan.

Katso tunnistamattomia kuvauspaikkoja ja henkilöitä suomalaisen elokuvan tiedonkeruun -sivulta linkistä www.kava.fi. Ota yhteyttä perinnetutkija **Juha Seitajärveen**, osoite KAVA/Seitajärvi, PL 16, 00501 Helsinki, puh. 09 615 40217, 045 657 7383 tai juha.seitajarvi@kava.fi.

Muutoksia halli- ja toripaikkojen vuokraukseen

Kaikki Helsingin halli- ja torikauppaan liittyvä vuokraus siirtyy tilakeskuksesta Tukkutorille. Kiinteistöviraston tilakeskuksen halli- ja ulkomyynnissä hoidetut tehtävät jaetaan uudestaan tilakeskuksen, Helsingin Tukkutorin ja rakennusviraston kesken ensi vuoden alusta lähtien. Muutosten jälkeen tilakeskus keskittyy kaupungin talojen ja tilojen omistajatehtäviin.

Helsingin kolmen kauppahallin ja yhdeksän torialueen myyntipaikkoja tulee tiedustella Tukkutorilta.

Yleisten alueiden ulkomyynti-, ulkomainos- ja ulkotarjoilulupien sekä kaupallisten tapahtumalupien käsittely siirtyy rakennusvirastoon lukuun ottamatta toreja, joista vastaa jatkossa Tukkutori.

• Lisätietoja: www.tilakeskus.fi/ulkomyynti, www.hkr.hel.fi/luvat sekä www.hel.fi/hki/Heltu/fi/Etusivu -nettisivuilta.

Talvitoreilta yllätyksiä pukinkonttiin

Töölöntori muuttuu Talonpojantoriksi lauantaina 18. joulukuuta kello 8–15. Tuotteitaan tulevat myymään tuottajat itse, joten heiltä voi kysellä vaikka ruoan valmistusprosesseista ja viljelyalueiden sijainnista. Tarjolla on esimerkiksi vilja-, liha-, kala- ja marjatuotteita.

• Lisätietoja löytyy nettiosoitteesta www.talonpojantori.fi.

Ylä-Malmintorilla on sunnuntaimarkkinat joulukuun 19. päivänä kello 10–16. Hakaniemen tori on avoinna lauantaina 18.12. kello 8–16, sunnuntaina 19.12. kello 12–18, maanantaista torstaihin 20.–23.12. kello 8–20 ja jouluaattona 24.12. kello 8–12. Kauppatori on avoinna lauantaina 18.12. kello 8–18, maanantaista torstaihin 20.–23.12. kello 8–18 ja jouluaattoperjantaina kello 8–12.

Seppä Timo Miettinen takoo markkinoilla pieniä käyttöesineitä.

Käsintehtyjä tuotteita Tuomaan markkinoilta

Tuomaan markkinat on avattu Esplanadinpuistossa 17. kerran. Markkinakojuissa on tarjolla suomalaista käsityötä kotiin ja pukinkonttiin. Tuomaan markkinat ovat avoinna 22.12. asti arkisin kello 9–19 ja viikonloppuisin kello 9–18.

Joulutunnelma valtaa kauppahallit

Poimi reppuun joulun perinneherkut ja makuaisteja herättelevät erikoisuudet Kauppahallista ja Hakaniemen hallista. Hakaniemessä kannattaa piipahtaa myös hallin yläkertaan, jonka pikku putiikeista löytyy lahjaideat vaikka koko suvulle. Wanha Kauppahalli palvelee joulun aikaan la 18.12. kello 8–18, ma–ti 20.–21.12. kello 8–18, ke–to 22.–23.12. kello 8–20 ja jouluaattona kello 8–12.

• www.hakaniemenkauppahalli.fi, www.wanhakauppahalli.fi.

Kuva postikortti, yksityiskatkelma

Kuvan uudisrakennus valmistui toisen maailmansodan aikana vielä melko metsäiseen maastoon. Arkkitehtikilpailu käytiin 1930-luvun lopulla, ja toisen palkinnon saanut ehdotus päätettiin rakentaa. Mistä päin Helsinkiä löytyy tällainen oman aikansa hieno luomus?

Kuva Helsingin kaupunginmuseo

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 17.1. osoitteella Helsinki-info, ”Lukijakilpailu”, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostiosoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen
Viimekertaisen kysymyskuvan aiheena oli näkymä ydinkeskustan ulkopuolelta. Kuvaan oli tallennettu vanhaa ja uutta asutokantaa 1960-luvun puolivälissä. Kuvan puurakennukset sijaitsivat korttelissa 316, Kolmannen linjan puolella osoitteessa Kolmas linja 33, Wallininkatu 9. Taustalla näkyi uutta Kalliota Alppi- ja Wallininkatujen kulmauksessa.

Martti Helminen
Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Börje Lindblom**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

Kerro mielipiteesi Helsinki-infosta

Lukijoidemme mielipiteet lehdestämme ovat meile tärkeitä, joten kartoitamme niitä lukijakyselyllä. Siihen pääsee vastaamaan 21.1.2011 asti Helsinki-infon verkkosivuilla www.hel.fi/helsinki-info -osoitteessa. Jos haluaa vastata kyselyyn paperilla, voi kyselykaavakkeet noutaa kaupungintalon ala-aulassa sijaitsevasta Virka Infosta ja halutessaan myös

jättää täytetyt kaavakkeet sinne. Kyselyyn osallistuneiden kesken arvotaan kirjapalkintoja.

Otamme muutoinkin mielellämme vastaan palautetta ja ideoita. Niitä voi lähettää meille verkkosivujemme kohdassa ”Palaute” olevalla kaavakkeella sekä postitse osoitteella Helsinki-info, Palaute, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki.

Telakka-alueen suunnitelmat arvioitavana

Netissä voi arvioida Hietalahden telakka-alueen tulevasta käytöstä tehtyjä ehdotuksia, jotka saatiin kansainvälisellä kutsukilpailulla. Neljä arkkitehtitoimistoa on koettanut saada mahdollisimman hyvin sijoitettua hotellin ja designliikkeitä sisältävän rakennuksen teollisuusrakennusten yhtey-

teen, löytää uusiokäyttöä vanhoille rakennuksille ja sijoittaa alueelle asuinkorttelin. Kilpailutyöt ovat arvioitavana 18. joulukuuta asti osoitteessa <http://laituri.hel.fi> sekä Näyttely- ja infokeskus Laiturilla. Palaute raportoidaan tuomaristolle ja sitä voidaan hyödyntää telakka-alueen jatkosuunnittelussa.

Nimeä Kuninkaankolmion mielipaikkasi

Aukkailta kysytään netissä mielipaikkoja Kuninkaankolmion alueelta eli Helsingin Malminkartanosta, Honkasuosta ja Kuninkaantammes- ta sekä Espoon Painiitystä ja Uusmäestä sekä Vantaan Myr- mäestä ja Kaivokselasta. Mielipaikkoja voi merkitä kartalle osoitteessa <http://kerrokar- talla.hel.fi/mielipaikatkunin->

kaankolmiossa. Alueen kunnat käyttävät mielipi- teitä Kuninkaankolmion kehittämiseen ja tekevät muutenkin tiivistä yhteistyötä. Ne muun muassa yläpitävät Kuninkaankolmiosta kertovaa sivustoa www.kuninkaankolmio.fi, jolta löytyy esimerkiksi tietoa rakennushank- keista ja eri toimijoiden aja- tuksia alueesta.

Alexis Kouros kaipaa aitoa kansainvälisyyttä

Kaksi vuosikymmentä Suomessa asunut Alexis Kouros viihtyy Helsingissä eikä voisi kuvitella asuvansa Suomessa missään muualla.

Alexis Kouroksen työhuoneen nahkasohvaa koristavat kirkasväriset villakangastyynyt tuovat mieleen miehen synnyinmaan Iranin.

”Tyynyt saattavat hyvinkin olla alun perin Iranista, mutta Ikeasta ne on ostettu”, Kouros naurahtaa. Tyynyt ovat omistajansa tavoin erinomaisen esimerkki globaalista maailmasta.

Lääkäri, ohjaaja, kirjailija ja toimittaja Alexis Kouros on kulkenut pitkän tien Iranista Helsinkiin. Ammatin ja kotimaan muutokset ovat olleet pitkälti sattumaa. Suomeen hän muutti vuonna 1990 Unkarista, jossa hän opiskeli lääketiedettä.

”Etsin maata, jossa suorittaisin jatko-opintoni. Lähetin tiedusteluja eri maihin ja Suomi vastasi nopeimmin, koska lääkäripulaa helpottamaan tarvittiin myös ulkomaalaisia lääkäreitä”, Alexis Kouros kertoo.

Suomeen saavuttuaan hän työskenteli amanuenssina ja opiskeli suomen kieltä. Jo kolmen kuukauden kuluttua hän työskenteli lääkärinä Porin kaupungin sairaalassa.

”Toisessa taskussani oli sanakirja ja toisessa lista tärkeistä lauseista ja termeistä. Hoitajilta sain myös apua tarvittaessa.”

Persiaa äidinkielenään puhuva Kouros kommunikoi suomen lisäksi myös unkariksi, englanniksi ja saksaksi. Suomen kielen hän on omaksunut niin hyvin, että myös kirjoittaa suomeksi.

Lääketieteestä luovaan työhön

Nykyään Alexis Kouros työskentelee perustamiensa ja omistamiensa englanninkielisten SixDegrees ja

Helsinki Times -lehtien päätoimittajana. Hän on myös kirjoittanut, tuottanut ja ohjannut yli kaksikymmentä dokumentti- ja lyhytelokuvaa sekä suomalaisesta elokuvasta kertovan televisiosarjan. Hänen esikoisromaaninsa Gondwanan lapset voitti vuonna 1997 Finlandia Junior -palkinnon.

”Kirjoitin ensimmäisen kirjani lääkärintyön ohella. Siirtyminen kulttuurin puolelle ja luovaan työhön tapahtui pikku hiljaa”, Kouros muistelee.

Helsinki Timesin päätoimittajuus ja toimitusjohtajuus vie miehen ajan lähes kokonaan.

”Haaveilen, että voisin keskittyä enemmän kirjojen ja elokuvien tekemiseen. Haluaisin niiden kautta tarjota uusia oivalluksia ja näkökulmia elämään.”

Kirjoittaminen on ollut Alexis Kourokselle luontaista jo nuoruudessa, jolloin hän kirjoitti myös runoja.

”Aiemmin en kuitenkaan ajatellut kirjoittamisen olevan minulle koskaan ammatti.”

Kansainvälisyys on voimavara

”Helsinki, johon muutin kaksi vuosikymmentä sitten, oli paljon pienempi ja hiljaisempi kuin nykyään. Etnisiä ravintoloita oli kaksi, pizzerioita yksi ja ulkomaalaisia vähän. Helsinki on muuttunut ja kehittynyt hyvään suuntaan”, Kouros sanoo.

Helsingin lisäksi Kouros on Suomessa asunut Paimiossa, Turussa, Tampereella, Porissa, Kaustisilla ja Kuopiossa. Nyt hän ei osaisi kuvitella asuvansa muualla kuin Helsingissä. Koti ja työpaikka ovat Kalliossa.

”Palvelut ovat lähellä, julkinen liikenne on toimiva ja hintataso siedettävämpi kuin kantakaupungissa”, Kouros kuvailee kotikulmiaan.

Hän nauttii erityisesti Helsingin mielenkiintoisista ihmisistä, ravintoloista, palveluista, kirjastoista ja kirjakaupoista, mutta toivoo enemmän keskustelua kansainvälisyyden ja Suomessa asuvien ulkomaalaisten mahdollisuuksista hyödyttää Suomea ja Helsinkiä.

”Kansainvälisyyden myönteisiä puolia pitäisi korostaa paljon nykyistä enemmän. Suomella ja Helsingillä ei ole varaa muukalaispelkoon. Jos Suomi ja Helsinki haluavat aidosti olla maailmanlaajuisesti merkittäviä, pitäisi budjetissa panostaa kantaväestön asennekasvatukseen.”

Kansalaisten kasvattaminen kansainvälisyyden arvostamiseen rinnastuu vaikkapa ympäristötietouden lisäämiseen.

”Hiilijalanjäljestä puhutaan paljon, miksi suomalaisia ja helsinkiläisiä ei ohjata hyväksymään Suomessa elävät siirtolaiset. Globalisaation tuomat muutokset ovat peruuttamattomia, paluuta menneeseen ei ole. Suomessa asuvissa ulkomaalaisissa on valtavasti potentiaalia, jota ei osata eikä haluta hyödyntää”, Alexis Kouros sanoo.

”Olen Suomen kansalainen ja kotini on täällä, mutta en tunne itseäni suomalaiseksi, koska minulle ei suoda sitä. Integraation pitäisi olla kaksisuuntainen prosessi, jossa myös vastaanottajan on oltava aktiivinen.”

Päivi Arvonen